

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2019/1023

(2019. gada 20. jūnijs)

par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātnespēju)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Šīs direktīvas mērķis ir sekmēt iekšējā tirgus pienācīgu darbību un novērst šķēršļus, kuri liedz īstenot pamatbrīvības, piemēram, kapitāla brīvu apriti un brīvību veikt uzņēmējdarbību un kuru rašanās cēlonis ir atšķirības, kas pastāv valstu tiesību aktos un ar preventīvo pārstrukturēšanu, maksātnespēju, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju saistītajās procedūrās. Šīs direktīvas nolūks ir, neskarot darba ņēmēju pamattiesības un brīvības, novērst šādus šķēršļus, nodrošinot, ka: pastāvētspējīgiem uzņēmumiem un uzņēmējiem, kas nonākuši finansiālās grūtībās, ir pieejams iedarbīgs valsts preventīvās pārstrukturēšanas regulējums, kurā ir paredzēta to iespēja turpināt darbību; godīgi uzņēmēji, kuri ir maksātnespējīgi vai ar pārmērīgām parādsaistībām, var izmantot pilnīgu parādsaistību dzēšanu pēc saprātīgi ilga laikposma, tādējādi sniedzot tiem otro iespēju; un ka tiek uzlabots ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru iedarbīgums, it īpaši to ilguma saīsināšanas ziņā.
- (2) Pārstrukturēšanai būtu jānodod iespēja parādniekiem, kas nonākuši finansiālās grūtībās, turpināt darījumdarbību pilnā vai daļējā apmērā, mainot viņu aktīvu un saistību sastāvu, apstākļus vai struktūru vai jebkuru citu savu kapitāla struktūru, tostarp pārdodot aktīvus vai uzņēmumu sastāvdaļas vai – ja to paredz valsts tiesību akti – uzņēmumu kopumā, kā arī veicot operatīvas izmaiņas. Ja vien valsts tiesību aktos nav īpaši norādīts citādi, operatīvajām izmaiņām, piemēram, līgumu izbeigšanai vai grozīšanai vai aktīvu pārdošanai vai cita veida atsavināšanai, būtu jāatbilst vispārējām prasībām, kas šādiem pasākumiem ir paredzētas valsts tiesību aktos, jo īpaši civiltiesību un darba tiesību noteikumos. Jebkurai parādsaistību kapitalizācijai būtu jāatbilst arī valsts tiesību aktos paredzētajiem aizsardzības pasākumiem. Preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam galvenokārt būtu jānodod iespēja parādniekiem veikt efektīvu pārstrukturēšanu agrīnā stadijā un izvairīties no maksātnespējas, tādējādi samazinot pastāvētspējīgu uzņēmumu nevajadzīgu likvidāciju. Ar minētā regulējuma palīdzību būtu jānovērš darbvieta, zināšanu un prasmju zaudēšana un pēc iespējas jāpalielina vērtības kopsumma kreditoriem salīdzinājumā ar to, ko viņi saņemtu uzņēmuma aktīvu likvidācijas gadījumā vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja plāna nebūtu, kā arī vērtības kopsumma īpašniekiem un ekonomikai kopumā.

⁽¹⁾ OV C 209, 30.6.2017., 21. lpp.

⁽²⁾ OV C 342, 12.10.2017., 43. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 28. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2019. gada 6. jūnija lēmums.

- (3) Preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam būtu arī jānovērš ienākumus nenesošu aizdevumu uzkrāšanās. Efektīva preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma pieejamība nodrošinātu to, ka pasākumi tiek veikti, pirms uzņēmumi sāk nepildīt savas ar aizņēmumiem saistītās maksājumu saistības, tādējādi palīdzot mazināt risku, ka cikla lejupslīdes stadijās aizdevumi kļūst par ienākumus nenesošiem aizdevumiem, un mazinot negatīvo ietekmi uz finanšu sektoru. Ievērojama procentuālā daļa uzņēmumu un darbvietu varētu tikt glābta, ja preventīvais regulējums pastāvētu visās dalībvalstīs, kurās uzņēmumiem atrodas darbījumsdarbības vieta, aktīvi vai kreditori. Pārstrukturēšanas regulējumā būtu līdzsvaroti jāaizsargā visu iesaistīto personu, tostarp darba ņēmēju, tiesības. Vienlaikus pastāvētspējīgi uzņēmumi bez izredzēm tikt glābtiem būtu jālikvidē pēc iespējas ātri. Ja parādnieks, kas nonācis finansiālās grūtībās, nav ekonomiski pastāvētspējīgs vai ja nav viegli atjaunot tā ekonomisko pastāvētspēju, pārstrukturēšanas centieni varētu novest pie zaudējumu paātrināšanās un uzkrāšanās, tādējādi kaitējot kreditoriem, darba ņēmējiem un citām ieinteresētajām personām, kā arī ekonomikai kopumā.
- (4) Starp dalībvalstīm pastāv atšķirības attiecībā uz to procedūru diapazonu, kuras uzņēmuma pārstrukturēšanas vajadzībām pieejamas finansiālās grūtībās nonākušiem parādniekiem. Dažās dalībvalstīs ir ierobežots procedūru klāsts, kas uzņēmumus maksātspējas procedūru ietvaros ļauj pārstrukturēt salīdzinoši vēlu. Citās dalībvalstīs pārstrukturēšana ir iespējama agrākā stadijā, tomēr pieejamās procedūras nav tik iedarbīgas, cik tās varētu būt, vai tās ir ļoti formālas, jo īpaši tādēļ, ka tās ierobežo ārpusietas kārtības izmantošanu. Preventīvie risinājumi maksātspējas tiesībās tiek izmantoti aizvien vairāk. Šī tendence dod priekšroku pieejām, kas atšķirībā no tradicionālās pieejas, saskaņā ar kuru finansiālās grūtībās nonākušo uzņēmumu likvidē, ir vērstas uz tā atveseļošanu vai vismaz to minētā uzņēmuma vienību glābšanu, kuras joprojām ir ekonomiski pastāvētspējīgas. Papildus citām priekšrocībām, ko minētā pieeja sniedz ekonomikai, tā bieži vien palīdz saglabāt darbvietas vai samazināt zaudēto darbvietu skaitu. Turklāt atšķiras arī tiesu vai administratīvo iestāžu vai to iecelto personu iesaistes intensitāte – no pilnīga iesaistes trūkuma vai minimālas iesaistes dažās dalībvalstīs līdz pilnīgai iesaistei citās. Tāpat atšķiras valstu noteikumi, kas uzņēmējiem dod otro iespēju, piemēram, dzēšot parādsaistības, kas radušās to darbījumsdarbības gaitā; atšķirības pastāv saistību dzēšanas laikposma ilguma un šādas saistību dzēšanas piemērošanas nosacījumu ziņā.
- (5) Daudzās dalībvalstīs ir nepieciešami vairāk nekā trīs gadi, lai maksātspējīgiem, bet godīgiem uzņēmējiem dzēstu viņu parādsaistības un lai viņi atsāktu darbību no jauna. Parādsaistību dzēšanas un diskvalifikācijas regulējumu neefektivitātes dēļ uzņēmējiem nākas pārcelties uz valsti ar atšķirīgu tiesību sistēmu, lai iegūtu iespēju atsākt darbību no jauna saprātīgā laikposmā, ar ievērojamām papildu izmaksām gan saviem kreditoriem, gan pašiem uzņēmējiem. Lēmumi par ilgu diskvalifikācijas laikposmu, kādi bieži vien papildina procedūru, kas noslēdzas ar saistību dzēšanu, rada šķēršļus brīvībai sākt un turpināt uzņēmējdarbību pašnodarbinātas personas statusā.
- (6) Vairākās dalībvalstīs ar pārstrukturēšanu, maksātspēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru pārmērīgais ilgums ir svarīgs faktors, kas izraisa zemas atgūšanas likmes un attur ieguldītājus no darbījumsdarbības veikšanas tiesību sistēmās, kur pastāv risks, ka procedūras norisināsies pārāk ilgi un būs nesamērīgi dārgas.
- (7) Atšķirības dalībvalstīs ar pārstrukturēšanu, maksātspēju un parādsaistību dzēšanu saistītajās procedūrās izpaužas kā papildu izmaksas ieguldītājiem, kad tie novērtē risku, ka parādnieki nonāks finansiālās grūtībās vienā vai vairākās dalībvalstīs vai ka tiks investēti pastāvētspējīgos uzņēmumos, kas nonākuši finansiālās grūtībās, kā arī kā papildu izmaksas pārstrukturēšanu īstenojošiem uzņēmumiem ar uzņēmumiem, kreditoriem vai aktīviem citās dalībvalstīs. Tas it īpaši ir starptautiska mēroga sabiedrību grupu pārstrukturēšanas gadījumā. Ieguldītāji kā vienu no galvenajiem iemesliem tam, ka tie neiegulda vai nedibina darbījumsdarbības attiecības ar darbījumu partneri ārpus dalībvalsts, kurā tie atrodas, min nenoteiktību attiecībā uz citas dalībvalsts maksātspējas noteikumiem vai risku, ka tajā pastāv ilgas vai sarežģītas maksātspējas procedūras. Minētā nenoteiktība rada bremsējošu ietekmi, kas rada šķēršļus brīvībai veikt uzņēmējdarbību un uzņēmējdarbības veicināšanai un kaitē iekšējā tirgus pienācīgai darbībai. Lielākoties tie jo īpaši ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi ("MVU"), kuriem trūkst līdzekļu, kas ir nepieciešami, lai novērtētu ar pārrobežu darbību saistīto risku.
- (8) Atšķirības dalībvalstīs ar pārstrukturēšanu, maksātspēju un parādsaistību dzēšanu saistītajās procedūrās izraisa nevienlīdzīgu apstākļu kredītu pieejamības ziņā un nevienādas atgūšanas likmes. Tādējādi augstāka saskaņotības pakāpe pārstrukturēšanas, maksātspējas, parādsaistību dzēšanas un diskvalifikācijas jomā ir absolūti nepieciešama, lai labi varētu darboties iekšējais tirgus kopumā un, konkrētāk, kapitāla tirgu savienība, kā arī, lai nodrošinātu Eiropas tautsaimniecību noturību, tostarp, lai saglabātu un radītu darbvietas.

- (9) Būtu jāsamazina arī papildu izmaksas saistībā ar risku novērtēšanu un pārrobežu izpildes panākšanu tādu uzņēmēju kreditoru prasījumiem, kuriem ir pārmērīgas parādsaistības un kuri pārceļas uz citu dalībvalsti, lai parādsaistību dzēšanu gūtu daudz īsākā laikposmā. Būtu jāsamazina arī papildu izmaksas uzņēmējiem, kuras izriet no nepieciešamības pārcelties uz citu dalībvalsti, lai izmantotu parādsaistību dzēšanu. Turklāt šķēršļi, kas izriet no lēmumiem par ilgu diskvalifikāciju saistībā ar uzņēmēja maksātspēja vai pārmērīgas parādsaistības, kavē uzņēmējdarbību.
- (10) Jebkurai pārstrukturēšanas darbībai, jo īpaši, ja tā ir liela mēroga darbība, kas rada būtisku ietekmi, būtu jābalstās uz dialogu ar ieinteresētajām personām. Minētajam dialogam būtu jāsniedz informācija par pārstrukturēšanas darbības mērķu īstenošanai paredzēto pasākumu izvēli, kā arī alternatīvajiem pasākumiem, un darbinieku pārstāvjiem būtu atbilstīgi jāiesaistās, kā paredzēts Savienības un valsts tiesību aktos.
- (11) Šķēršļi, ar kuriem jāstoptas pamatbrīvību īstenošanā, attiecas ne tikai uz pārrobežu situācijām. Iekšējais tirgus, kurā arvien pieaug savstarpējās saiknes un kurā brīvi tiek pārvietotas preces, pakalpojumi, kapitāls un pārvietojas darba ņēmēji, un kurā ir arvien izteiktāka digitālā dimensija, nozīmē to, ka tikai ļoti nedaudzi uzņēmumi darbojas tikai vienas valsts ietvaros, ja ņem vērā visus nozīmīgos elementus, piemēram, klientu loku, piegādes ķēdi, darbības jomas, ieguldītājus un kapitāla bāzi. Pat izteikti iekšzemes maksātspējas gadījumi tā dēvētā maksātspējas gadījumu domino efekta dēļ var ietekmēt iekšējā tirgus darbību, viena parādnieka maksātspējai izraisot citus maksātspējas gadījumus piegādes ķēdē.
- (12) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/848⁽⁴⁾ runa ir par tādiem jautājumiem kā tiesas piekrišana, atzīšana un izpilde, piemērojamās tiesības, sadarbība pārrobežu maksātspējas procedūrās, kā arī par maksātspējas reģistru savstarpējo savienojamību. Tā attiecas uz preventīvajām procedūrām, kas veicina ekonomiski pastāvētspējīgu parādnieku glābšanu, kā arī saistību dzēšanas procedūrām uzņēmējiem un citām fiziskām personām. Tomēr ar minēto regulu netiek novērstas būtiskas atšķirības valstu tiesību aktos, kuri regulē minētās procedūras. Turklāt instruments, kas attiecas tikai uz pārrobežu maksātspējas gadījumiem, nedz novērstu visus šķēršļus brīvai aprītei, nedz arī ieguldītāji spētu iepriekš konstatēt, vai parādnieka potenciālajām finansiālajām grūtībām būs pārrobežu vai iekšzemes raksturs nākotnē. Tādēļ papildus tiesu sadarbības jautājumiem ir nepieciešams materiālo tiesību jomā izveidot minimālos standartus preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām, kā arī procedūrām, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu uzņēmējiem.
- (13) Šai direktīvai nebūtu jāskar Regulas (ES) 2015/848 piemērošanas joma. Tās mērķis ir būt pilnībā saderīgai ar minēto regulu (un to papildināt, prasot, lai dalībvalstis ieviestu preventīvās pārstrukturēšanas procedūras, kuras atbilst konkrētam iedarbīguma principu minimumam. Tā nemaina pieeju minētajā regulā ļaut dalībvalstīm saglabāt vai ieviest procedūras, kuras neatbilst publicēšanas nosacījumam attiecībā uz paziņošanu saskaņā ar minētās regulas A pielikumu. Lai gan šajā direktīvā nav prasīts, lai tās piemērošanas jomā ietvertās procedūras atbilstu visiem paziņošanas nosacījumiem, kas izklāstīti minētajā pielikumā, direktīvas mērķis ir atvieglot minēto procedūru pārrobežu atzīšanu un spriedumu atzīšanu un izpildāmību.
- (14) Regulas (ES) 2015/848 piemērošanas priekšrocība ir tāda, ka tā paredz aizsardzības pasākumus pret parādnieka galvenā interešu centra ļaunprātīgu pārvietošanu pārrobežu maksātspējas procedūru laikā. Procedūrām, uz kurām minētā regula neattiecas, arī būtu jāpiemēro konkrēti ierobežojumi.
- (15) Ir nepieciešams samazināt pārstrukturēšanas izmaksas gan parādniekiem, gan kreditoriem. Tādēļ būtu jāsamazina atšķirības starp dalībvalstīm, kas apgrūtina pastāvētspējīgu parādnieku, kuri nonākuši finansiālās grūtībās, agrīnu pārstrukturēšanu un iespējas godīgiem uzņēmējiem gūt parādsaistību dzēšanu. Šādu atšķirību samazināšana Savienībā palielinātu pārredzamību, juridisko noteiktību un prognozējamību. Tas maksimāli palielinātu visu veidu kreditoru un ieguldītāju rentabilitāti un veicinātu pārrobežu ieguldījumus. Lielāka pārstrukturēšanas un maksātspējas procedūru saskaņotība atvieglotu arī sabiedrību grupu pārstrukturēšanu neatkarīgi no tā, kurā Savienības dalībvalstī atrodas tajā ietilpstošās sabiedrības.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātspējas procedūrām (OV L 141, 5.6.2015., 19. lpp.).

- (16) Novēršot šķēršļus pastāvētspējīgu parādnieku, kas nonākuši finansiālās grūtībās, iedarbīgai preventīvai pārstrukturēšanai, tiks veicināta darbvietu zaudēšanas un piegādes ķēdē esošo kreditoru vērtības zaudējumu mazināšana, tiks saglabāta zinātība un prasmes, un tādejādi iegūs arī tautsaimniecība kopumā. Parādsaistību dzēšanas uzņēmējiem atvieglošana palīdzētu novērst viņu izslēgšanu no darba tirgus un viņiem tiktu dota iespēja atsākt uzņēmējdarbību, balstoties uz iepriekšējo pieredzi un ar to saistītām atziņām. Turklāt, samazinot pārstrukturēšanas procedūru ilgumu, palielinātos kreditoru atgūšanas likmes, jo parasti līdz ar laika ritējumu parādnieka vai parādnieka uzņēmuma vērtība tikai vēl vairāk samazinās. Visbeidzot efektīvas preventīvās pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūras dotu iespēju labāk novērtēt riskus, kas saistīti ar lēmumiem attiecībā uz aizdevumiem un aizņēmumiem, un sekmētu korekciju veikšanu parādniekiem, kuri ir maksātnespējīgi vai kuriem ir pārmērīgas parādsaistības, pēc iespējas samazinot ekonomiskās un sociālās izmaksas saistībā ar to aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas procesu. Šajā direktīvā būtu jāparedz dalībvalstu elastība piemērot kopējos principus, vienlaikus ievērojot valsts tiesību sistēmas. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai saglabāt vai ieviest savās valsts tiesību sistēmās preventīvās pārstrukturēšanas regulējumus, kas nav paredzēti šajā direktīvā.
- (17) Uzņēmumiem un jo īpaši MVU, kas veido 99 % no visiem uzņēmumiem Savienībā, vajadzētu iegūt no saskaņotākas pieejas Savienības līmenī. MVU varbūtība tikt likvidētiem, nevis pārstrukturētiem, ir daudz lielāka, jo tiem ir jāsedz izmaksas, kas ir nesamērīgi augstākas nekā izmaksas lielākiem uzņēmumiem. MVU, jo īpaši tādiem, kuri ir nonākuši finansiālās grūtībās, bieži vien nav nepieciešamo resursu, ar kuriem segt pārstrukturēšanas augstās izmaksas un izmantot efektīvākas pārstrukturēšanas procedūras, kas ir pieejamas tikai dažās dalībvalstīs. Lai šādiem parādniekiem palīdzētu veikt pārstrukturēšanu ar nelielām izmaksām, valsts mērogā būtu jāizstrādā visaptveroši pārstrukturēšanas plānu pārbaudes saraksti, kuri pielāgoti MVU vajadzībām un specifikai; tiem vajadzētu būt pieejamiem tiešsaistē. Turklāt, ņemot vērā MVU ierobežotos resursus algot ekspertus, būtu jāievieš agrinās brīdināšanas rīki, ar kuriem brīdina parādniekus par to, ka ir jārikojas steidzami.
- (18) Kad dalībvalstis definē MVU, tās varētu pienācīgi ņemt vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES⁽⁵⁾ vai Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumu par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju⁽⁶⁾.
- (19) Ir lietderīgi no šīs direktīvas piemērošanas jomas izslēgt parādniekus, kas ir apdrošināšanas sabiedrības un pārāpdrošināšanas sabiedrības, kuras definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK⁽⁷⁾ 13. panta 1. un 4. punktā, kredītiestādes, kuras definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013⁽⁸⁾ 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā, ieguldījumu brokeru sabiedrības un kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus, kuri definēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 2) un 7) apakšpunktā, centrālos darījumu partnerus, kuri definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012⁽⁹⁾ 2. panta 1. punktā, centrālos vērtspapīru depozitārijus, kuri definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014⁽¹⁰⁾ 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā, un citas finanšu iestādes un vienības, kuras minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES⁽¹¹⁾ 1. panta 1. punkta pirmajā daļā. Uz šādiem parādniekiem attiecas speciāla kārtība, un valstu uzraudzības un noregulējuma iestādēm ir plašas pilnvaras iejaukties attiecībā uz viņiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izslēgt citas finanšu vienības, kuras sniedz finanšu pakalpojumus, uz ko attiecas pielīdzināma kārtība un pilnvaras iejaukties.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas Ieteikums (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas jomā (Maksātnespēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

- (20) Līdzīgu apsvērumu dēļ ir arī lietderīgi no šīs direktīvas piemērošanas jomas izslēgt publiskas struktūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai noteikt, ka piekļuve preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam ir tikai juridiskām personām, jo uzņēmēju finansiālās grūtības var efektīvi risināt ne tikai ar preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām, bet arī ar procedūrām, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, vai ar tādu neformālu pārstrukturēšanu, kuras pamatā ir līgumiskas vienošanās. Dalībvalstīm ar atšķirīgām tiesību sistēmām, kurās viena un tā paša veida vienībai minētajās tiesību sistēmās ir atšķirīgs juridiskais statuss, vajadzētu būt iespējai šādām vienībām piemērot vienu kopēju regulējumu. Saskaņā ar šo direktīvu noteiktajam preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam nebūtu jāietekmē tādi prasījumi un tiesības pret parādnieku, kas izriet no aroda pensiju sistēmām, ja minētie prasījumi un tiesības tika uzkrātas laikposmā pirms pārstrukturēšanas.
- (21) Patērētāju pārmērīgas parādsaistības izraisa lielas bažas ekonomikas un sociālās jomas kontekstā, un šis jautājums ir cieši saistīts ar pārmērīgi lielo parādu mazināšanu. Turklāt bieži vien nav iespējams nepārprotami nošķirt parādsaistības, kas uzņēmējiem radušās saistībā ar viņu tirdzniecību, darījumdarbību, amatniecību vai profesiju, no tām, kas radušās nesaistīti ar minētajām darbībām. Uzņēmēji nevarētu efektīvi izmantot otro iespēju, ja viņiem, lai dzēstu savas ar darījumdarbību saistītās parādsaistības un citas ar darījumdarbību nesaistītās parādsaistības, būtu jāizmanto atsevišķas procedūras, kurām atšķiras piekļuves nosacījumi un saistību dzēšanas laikposmi. Minēto iemeslu dēļ – lai gan šī direktīva neietver saistošus noteikumus par patērētāju pārmērīgām parādsaistībām – dalībvalstīm būtu ieteicams, cik vien ātri iespējams, šīs direktīvas parādsaistību dzēšanas noteikumus piemērot arī attiecībā uz patērētājiem.
- (22) Jo agrāk parādnieks spēj konstatēt savas finansiālās grūtības un veikt atbilstošas darbības, jo lielāka ir varbūtība, ka varēs izvairīties no draudošas maksātnespējas, vai – tāda uzņēmuma gadījumā, kura pastāvētspēja ir ilgstoši apdraudēta, – jo sakārtotāks un efektīvāks ir likvidācijas process. Tādēļ, lai parādniekus, kuri sāk saskarties ar finansiālām grūtībām, stimulētu rīkoties jau agrīnā stadijā, būtu jāievieš skaidra, aktuāla, kompakta un lietotājam saprotama informācija par pieejamajām preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām, kā arī viens vai vairāki agrīnās brīdināšanas rīki. Agrīnās brīdināšanas rīki tādu brīdināšanas mehānismu veidā, kas norādītu, kad parādnieks nav veicis konkrētus maksājumus, varētu tik iedarbināti, piemēram, ja nav samaksāti nodokļi vai sociālā nodrošinājuma iemaksas. Šādus rīkus varētu izstrādāt vai nu dalībvalstis, vai arī privātā sektora vienības, ar noteikumu, ka ir sasniegts attiecīgais mērķis. Dalībvalstīm informācija par agrīnās brīdināšanas rīkiem būtu jādara pieejama tiešsaistē, piemēram, šim nolūkam izveidotā tīmekļa vietnē vai tīmekļa lapā. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai agrīnās brīdināšanas rīkus pielāgot attiecīgā uzņēmuma lielumam un noteikt specifiskus noteikumus par agrīnās brīdināšanas rīkiem lieliem uzņēmumiem un grupām, ņemot vērā to konkrētās iezīmes. Šai direktīvai nebūtu jāuzliek dalībvalstīm nekāda atbildība par iespējamiem zaudējumiem, kas radušies, izmantojot pārstrukturēšanas procedūras, kuri ir iedarbināti ar šādiem agrīnās brīdināšanas rīkiem.
- (23) Lai palielinātu atbalstu darbiniekiem un to pārstāvjiem, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka darbinieku pārstāvjiem ir pieejama attiecīga un aktuāla informācija par agrīnās brīdināšanas rīku pieejamību, un tām vajadzētu arī būt iespējai sniegt atbalstu darbinieku pārstāvjiem parādnieka ekonomiskā stāvokļa izvērtēšanā.
- (24) Parādniekiem, tostarp juridiskām personām un, ja valsts tiesību aktos tas paredzēts, fiziskām personām un sabiedrību grupām, vajadzētu būt pieejamam pārstrukturēšanas regulējumam, kas tiem dotu iespēju risināt finansiālās grūtības jau agrīnā stadijā, kad šķiet ticami, ka to maksātnespēja var tikt novērsta un ka var tikt nodrošināta uzņēmuma pastāvētspēja. Pārstrukturēšanas regulējumam vajadzētu būt pieejamam, pirms parādnieks kļūst maksātnespējīgs saskaņā ar valsts tiesību aktiem, proti, pirms parādnieks atbilst tādas kolektīvas maksātnespējas procedūras uzsākšanas nosacījumiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kura parasti ietver parādnieka visu aktīvu atsavināšanu un likvidatora iecelšanu. Lai novērstu to, ka pārstrukturēšanas regulējums tiek izmantots ļaunprātīgi, parādnieka finansiālajām grūtībām būtu jānorāda uz maksātnespējas iespējamību, un pārstrukturēšanas plānam būtu jāspēj novērst parādnieka maksātnespēju un nodrošināt uzņēmuma pastāvētspēju.
- (25) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt, vai prasījumi, kam ir pienācis termiņš vai kas rodas pēc tam, kad iesniegts pieteikums preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšanai vai pēc tam, kad tā ir uzsākta, ir iekļauti preventīvās pārstrukturēšanas pasākumos vai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanā. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izlemt, vai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanai ir ietekme uz dalību prasījumos.

- (26) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ieviest pastāvētspējas pārbaudi, kas būtu kā nosacījums piekļuvei šajā direktīvā paredzēto preventīvās pārstrukturēšanas procedūru. Šāda pārbaude būtu jāveic, nenodarot kaitējumu parādnieka aktīviem, un tā cita starpā varētu notikt pagaidu apturēšanas noteikšanas formā vai veicot pārbaudi bez liekas kavēšanās. Ja nav kaitējuma, tam tomēr nebūtu jāliedz dalībvalstīm prasīt, lai parādnieki savu pastāvētspēju pierāda paši uz sava rēķina.
- (27) Tam, ka dalībvalstis var ierobežot piekļuvi pārstrukturēšanas regulējumam attiecībā uz parādniekiem, par kuriem ir stājies spēkā spriedums par grāmatvedības vai uzskaites pienākumu nopietniem pārkāpumiem, nebūtu jāliedz dalībvalstīm arī nedot parādniekiem piekļuvi preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam, ja to grāmatvedības reģistri un dokumenti nav pilnīgi vai tiem ir trūkumi tādā mērā, ka nav iespējams pārliecināties par parādnieku darījumdarbības un finansiālo stāvokli.
- (28) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šajā direktīvā paredzēto preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu darbības jomu attiecināt arī uz situācijām, kurās parādnieki saskaras ar nefinansiālām grūtībām, ar noteikumu, ka šādas grūtības patiešām nopietni apdraud parādnieka faktisko vai turpmāko spēju samaksāt parādus paredzētajā termiņā. Ar šāda apdraudējuma noteikšanu saistītais laikposms var būt vairāki mēneši vai pat ilgāk, lai ņemtu vērā gadījumus, kad parādnieks saskaras ar nefinansiālām grūtībām, kas apdraud uzņēmuma darbības turpināšanu un vidējā termiņā – tā likviditāti. Tā tas var būt, piemēram, gadījumā, kad parādnieks ir zaudējis iespēju noslēgt ļoti svarīgu līgumu.
- (29) Lai veicinātu efektivitāti un mazinātu procedūru ilgumu un izmaksas, valstu preventīvās pārstrukturēšanas regulējumiem būtu jāietver elastīgas procedūras. Kad šī direktīva tiek īstenota, izmantojot vairāk kā vienu procedūru pārstrukturēšanas regulējumā, parādniekam vajadzētu būt piekļuvei visām tiesībām un aizsardzības pasākumiem, kas šajā direktīvā paredzēti nolūkā panākt efektīvu pārstrukturēšanu. Izņemot gadījumus, kad saskaņā ar šo direktīvu ir paredzēta obligāta tiesu vai administratīvo iestāžu iesaistīšanās, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt, ka šādas iestādes iesaistās tikai tajos gadījumos, kad tas ir nepieciešami un samērīgi, vienlaikus cita starpā ņemot vērā mērķi aizsargāt parādnieku un ietekmēto personu tiesības un intereses, kā arī mērķi samazināt procedūru ilgumu un izmaksas. Ja kreditoriem vai darbinieku pārstāvjiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atļauts uzsākt pārstrukturēšanas procedūru, un ja parādnieks ir MVU, dalībvalstīm, lai procedūru varētu uzsākt, būtu jāprasa piekrišana no parādnieka, un tām arī vajadzētu būt iespējai minēto prasību attiecināt arī uz parādniekiem, kas ir lieli uzņēmumi.
- (30) Lai izvairītos no nevajadzīgām izmaksām, atspoguļotu preventīvās pārstrukturēšanas agrīno norisi un mudinātu parādniekus pieteikties uz preventīvo pārstrukturēšanu savu finanšu grūtību sākumā, viņiem principā būtu jā saglabā kontrole pār saviem aktīviem un sava uzņēmuma ikdienas darbību. Pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista, kas uzrauga parādnieka darbību vai daļēji pārņem kontroli pār parādnieka ikdienas darbībām, iecelšanai nevajadzētu būt obligātai ikvienā gadījumā, bet gan veicamai atkarībā no katra konkrētā gadījuma apstākļiem vai parādnieka konkrētajām vajadzībām. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt, ka pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšana ir vienmēr nepieciešama kādos konkrētos apstākļos, piemēram, ja: parādnieks izmanto atsevišķu izpildes panākšanas darbību vispārējo apturēšanu; pārstrukturēšanas plānu ir nepieciešams apstiprināt, izmantojot pārkategoriju piespiedu piemērošanu; pārstrukturēšanas plānā ir ietverti pasākumi, kas ietekmē darba ņēmēju tiesības; vai parādnieks vai tā vadība darījumdarbības attiecībās ir rīkojušies noziedzīgi, krāpnieciski vai nelabvēlīgi.
- (31) Lai personām palīdzētu apspriest un sagatavot pārstrukturēšanas plānu, dalībvalstīm vajadzētu paredzēt obligātu pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšanu, ja: tiesu vai administratīvā iestāde parādniekam nosaka atsevišķu izpildes panākšanas darbību vispārējo apturēšanu, ar noteikumu, ka šādā gadījumā praktizējošais speciālists ir vajadzīgs, lai aizsargātu personu intereses; pārstrukturēšanas plānam ir nepieciešams tiesu vai administratīvās iestādes apstiprinājums, izmantojot pārkategoriju piespiedu piemērošanu; to ir pieprasījis parādnieks; vai to pieprasa kreditoru vairākums, ar noteikumu, ka kreditori sedz praktizējoša speciālista izmaksas un maksas.

- (32) Parādniekam vajadzētu būt iespējai izmantot atsevišķu izpildes panākšanas darbību pagaidu apturēšanu – ja to noteikusi tiesu vai administratīvā iestāde vai ja tā ir noteikta likumā – ar mērķi atbalstīt pārstrukturēšanas plāna apspriešanu, lai apspriešanas laikā būtu iespējams turpināt darboties vai vismaz saglabāt savas mantas vērtību. Ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, vajadzētu būt iespējamam apturēšanu piemērot arī trešai personai, kas ir nodrošinājuma sniedzējs, tostarp garantijas devējiem un nodrošinājuma devējiem. Dalībvalstīm tomēr vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes var atteikties noteikt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, ja šāda apturēšana nav nepieciešama vai ja tādējādi netiktu sasniegts mērķis atbalstīt apspriešanu. Atteikuma pamats varētu būt arī tas, ka trūkst nepieciešamā kreditoru vairākuma atbalsta, vai – ja tas paredzēts valsts tiesību aktos – parādnieka faktisku nespēju samaksāt parādus paredzētajā termiņā.
- (33) Lai vienkāršotu un paātrinātu procedūru gaitu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai – uz atspēkojama pamata – noteikt pieņemumus par pastāvošiem apturēšanas atteikuma iemesliem gadījumos, kad, piemēram, parādnieka rīcība ir tāda, kas tipiska parādniekam, kurš parādus nespēj samaksāt paredzētajā termiņā, – piemēram, ja pastāv būtiska saistību neizpilde attiecībā uz darba ņēmējiem vai nodokļu vai sociālās nodrošināšanas iestādēm, – vai kad parādnieks vai uzņēmuma tā brīža vadība ir izdarījusi finanšu noziegumu, kas dod iemeslu uzskatīt, ka kreditoru vairākums neatbalsta apspriešanas sākšanu.
- (34) Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana varētu būt vispārēja, tādā ziņā, ka tā ietekmē visus kreditorus, vai tā varētu attiekties tikai uz dažiem atsevišķiem kreditoriem vai kreditoru kategorijām. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai konkrēti definētos apstākļos izslēgt no apturēšanas tvēruma konkrētus prasījumus vai prasījumu kategorijas, piemēram, prasījumus, kas ir nodrošināti ar aktīviem, kuru izņemšana neapdraudētu uzņēmuma pārstrukturēšanu, vai tādu kreditoru prasījumus, kurus apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu, piemēram, ar zaudējumu bez kompensācijas vai ar nodrošinājuma nolietojumu.
- (35) Lai nodrošinātu taisnīgu samēru starp parādnieka un kreditoru tiesībām, šāda atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana būtu jāpiemēro maksimāli uz laikposmu, kas ilgst līdz četriem mēnešiem. Tomēr sarežģītas pārstrukturēšanas gadījumā var būt nepieciešams ilgāks laiks. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka tiesu vai administratīvā iestāde šādos gadījumos var piešķirt sākotnējā apturēšanas laikposma pagarinājumu. Ja tiesu vai administratīvā iestāde nepieņem lēmumu par apturēšanas pagarināšanu, pirms beidzas tās termiņš, apturēšanai būtu jāzaudē spēks dienā, kad beidzas apturēšanas laikposms. Juridiskās noteiktības labad apturēšanas laikposmam kopumā nevajadzētu pārsniegt divpadsmit mēnešus. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt apturēšanu uz nenoteiktu laiku, ja parādnieks kļūst par maksātnespējīgu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt, vai isai pagaidu apturēšanai, kamēr vēl nav pieņemts tiesu vai administratīvās iestādes lēmums par piekļuvi preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam, tiek piemēroti termiņi saskaņā ar šo direktīvu.
- (36) Lai nodrošinātu, ka kreditoriem netiek radīts lieks kaitējums, dalībvalstīm būtu jāparedz, ka tiesu vai administratīvās iestādes var atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu atcelt, ja tā vairs neatbilst mērķim atbalstīt apspriešanu, piemēram, ja kļūst acīmredzams, ka nepieciešamais kreditoru vairākums neatbalsta apspriešanas turpināšanu. Ja dalībvalstis paredz šādu iespēju, apturēšana būtu jāatceļ arī tad, ja tā netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmē kreditorus. Dalībvalstīm būtu jāļauj paredzēt, ka apturēšanas atcelšana ir iespējama tikai gadījumos, kad kreditoriem nav bijis iespējas tikt uzklausi pirms apturēšanas stāšanās spēkā vai pirms tās termiņa pagarināšanas. Dalībvalstīm arī būtu jāļauj paredzēt minimālo laikposmu, kura laikā apturēšanu nevar atcelt. Lai konstatētu, vai kreditori tiek netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmēti, tiesu vai administratīvās iestādes, vajadzētu būt iespējai ņemt vērā to, vai apturēšana saglabātu mantas kopuma vērtības kopsummu, un to, vai parādnieks rīkojas negodprātīgi vai nolūkā radīt nelabvēlīgu ietekmi vai visumā rīkojas pretēji kreditoru kopuma pamatotajām interesēm.

- (37) Šīs direktīvas tvērumā nav noteikumu par kompensāciju vai garantijām kreditoriem, kuru nodrošinājuma vērtība apturēšanas laikā, visticamāk, mazināsies. Apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu atsevišķu kreditoru vai kreditoru kategoriju, ja, piemēram, apturēšanas rezultātā to prasījumi būtu būtiski nelabvēlīgāki nekā tad, ja apturēšana netiktu piemērota, vai ja konkrēts kreditors tiktu nostādīts nelabvēlīgākā stāvoklī nekā citi kreditori, kuriem ir līdzīgs statuss. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka tad, ja tiek konstatēts, ka viens vai vairāki kreditori vai viena vai vairākas kreditoru kategorijas ir netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētas, apturēšanu attiecībā uz minētajiem kreditoriem vai kreditoru kategorijām var atcelt. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izlemt, kam ir tiesības lūgt apturēšanas atcelšanu.
- (38) Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas rezultātā būtu jāaptur arī parādnieka pienākums iesniegt pieteikumu par maksātnespējas procedūras uzsākšanu vai pēc kreditora lūguma uzsākt maksātnespējas procedūru, ja minētā procedūra varētu noslēgties ar parādnieka likvidāciju. Šādām maksātnespējas procedūrām papildus tām, kuru rezultātā likums nosaka vienīgi parādnieka likvidāciju, būtu jāiekļauj arī procedūras, kas varētu arī dot iespēju veikt parādnieka pārstrukturēšanu. Pēc kreditoru lūguma uzsāktas maksātnespējas procedūras apturēšana būtu piemērojama ne tikai tad, kad dalībvalstis paredz atsevišķu izpildes panākšanas darbību vispārēju apturēšanu visiem kreditoriem, bet arī tad, ja dalībvalstis paredz iespēju atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu tikai ierobežotam kreditoru skaitam. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka maksātnespējas procedūru var uzsākt pēc lūguma, ko iesniegušas publiskās iestādes, kurām nav kreditora pilnvaru, bet kuras darbojas vispārējo interešu labā, piemēram, prokurors.
- (39) Šai direktīvai nebūtu jāliedz parādniekiem veikt maksājumus parasti veiktās darījumdarbības ietvaros par neietekmēto kreditoru prasījumiem un par ietekmēto kreditoru prasījumiem, kas rodas atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikā. Lai nodrošinātu, ka kreditori ar prasījumiem, kas radušies pirms pārstrukturēšanas procedūras uzsākšanas vai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas, neliek parādniekam apmaksāt minētos prasījumus, kas citādi, īstenojot pārstrukturēšanas plānu, tiktu samazināti, dalībvalstīm attiecībā uz minētajiem prasījumiem vajadzētu būt iespējai paredzēt parādnieka maksāšanas pienākuma apturēšanu.
- (40) Kad sākas parādniekam piemērojamā maksātnespējas procedūra, dažiem piegādātājiem var būt līgumiskas tiesības, kuras paredz ar tā sauktajām *ipso facto* klauzulām, izbeigt piegādes līgumu maksātnespējas fakta dēļ, pat ja parādnieks ir pienācīgi ievērojis savus pienākumus. *Ipso facto* klauzulas varētu tikt piemērotas arī tad, kad parādnieks iesniedz pieteikumu par preventīvās pārstrukturēšanas pasākumiem. Ja šādas klauzulas tiek izmantotas, kad parādnieks vēl tikai apspriež pārstrukturēšanas plānu vai lūdz atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu vai saistībā ar jebkādu notikumu, kas saistīts ar apturēšanu, pirmstermiņa izbeigšana var negatīvi ietekmēt parādnieka darījumdarbību un uzņēmuma sekmīgu glābšanu. Tādēļ šādos gadījumos ir nepieciešams paredzēt, ka kreditori nedrīkst izmantot *ipso facto* klauzulas, kurās minēta pārstrukturēšanas plāna apspriešana vai apturēšana vai jebkāds līdzīgs notikums saistībā ar apturēšanu.
- (41) Pirmstermiņa izbeigšana var apdraudēt uzņēmuma spēju turpināt darbību pārstrukturēšanas apspriešanas laikā, it īpaši tad, ja runa ir par līgumiem par tādām būtiskām piegādēm kā gāze, elektrība, ūdens, telesakari un maksājumu karšu pakalpojumi. Dalībvalstīm būtu jāparedz, ka tiem kreditoriem, uz kuriem attiecas atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana un kuriem pirms apturēšanas radušies prasījumi, ko parādnieks nav apmaksājis, neļauj apturēšanas laikposmā izvairīties no būtisku izpildāmu līgumu izpildes vai tos izbeigt, paātrināt vai citādi grozīt, ar noteikumu, ka parādnieks turpina pildīt savas saistības, kas izriet no šādiem līgumiem un kuru termiņš pienāk apturēšanas laikposmā. Izpildāmi līgumi ir, piemēram, nomas un licences līgumi, ilgtermiņa piegādes līgumi un franšīzes vienošanās.
- (42) Šajā direktīvā nosaka minimālos standartus attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna saturu. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai prasīt, lai pārstrukturēšanas plānā tiktu iekļauti papildu paskaidrojumi, piemēram, attiecībā uz kritērijiem, saskaņā ar kuriem kreditori ir iedalīti kategorijās, kas var būt svarīgi gadījumos, kad parāds ir nodrošināts tikai daļēji. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam prasīt eksperta atzinumu par aktīvu vērtību, kas jānorāda plānā.

- (43) Kreditoriem, kurus ietekmē pārstrukturēšanas plāns, tostarp darba ņēmējiem, un, ja to pieļauj attiecīgās valsts tiesību akti, arī kapitāla turētājiem vajadzētu būt tiesīgiem balsot par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt ierobežotus izņēmumus no šā noteikuma. Personām, kuras pārstrukturēšanas plāns neietekmē, nevajadzētu būt tiesīgām balsot saistībā ar plānu, un to atbalstam nevajadzētu būt nepieciešamam, lai plānu varētu apstiprināt. Ietekmēto personu jēdzienam būtu jāietver tikai darba ņēmēji kā kreditorus. Tādēļ, ja dalībvalstis nolemj no preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma izslēgt darba ņēmēju prasījumus, darba ņēmēji nebūtu jāuzskata par ietekmētām personām. Balsošana par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu varētu notikt formāla balsošanas procesa veidā vai kā apspriešanās un vienošanās ar nepieciešamo ietekmēto personu vairākumu. Taču, ja balsošana notiek vienošanās veidā, ko atbalsta nepieciešamais vairākums, ietekmētajām personām, kuras nebija iesaistītas, kad notika vienošanās, tomēr varētu piedāvāt iespēju pievienoties pārstrukturēšanas plānam.
- (44) Lai nodrošinātu, ka tiesības, kas būtībā ir līdzīgas, tiek ievērotas taisnīgi un ka pārstrukturēšanas plāni var tikt pieņemti bez netaisnīgas nelabvēlīgas ietekmes uz ietekmēto personu tiesībām, ietekmētās personas būtu jāapvieno atsevišķās kategorijās, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos paredzētajiem kategoriju izveides kritērijiem. "Kategoriju izveide" ir ietekmēto personu apvienošana atsevišķās grupās nolūkā pieņemt plānu, kurā tiek ņemtas vērā viņu tiesības un viņu prasījumu un dalības prioritātes secība. Būtu vismaz jāparedz, ka nodrošinātie un nenodrošinātie kreditori vienmēr tiek apvienoti atsevišķās kategorijās. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai prasīt, lai tiktu izveidotas vairāk nekā tikai divas kreditoru kategorijas, ietverot dažādas nenodrošināto vai nodrošināto kreditoru kategorijas un kategorijas kreditoriem ar pakārtotām prasībām. Dalībvalstīm atsevišķās kategorijās vajadzētu būt iespējai iedalīt arī tādu kreditoru veidus, kuriem trūkst pietiekama interešu kopīguma, piemēram, nodokļu vai sociālās nodrošināšanas iestādes. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka nodrošinātie prasījumi var tikt iedalīti nodrošinātās un nenodrošinātās daļās, balstoties uz nodrošinājuma vērtējumu. Dalībvalstīm vajadzētu arī būt iespējai paredzēt konkrētus noteikumus, kas atbalsta kategoriju izveidi, ja kreditori ar nedažādotiem prasījumiem vai citādi īpaši neaizsargāti kreditori, piemēram, darba ņēmēji vai mazie piegādātāji, iegūtu no šādas kategoriju izveides.
- (45) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka to parādnieku gadījumā, kuri ir MVU, ņemot vērā to nosacīti vienkāršo kapitāla struktūru, var izdarīt izņēmumu no pienākuma iedalīt ietekmētās personas atsevišķās kategorijās. Gadījumos, kad MVU ir izvēlējušies izveidot tikai vienu balsošanas kategoriju un minētā kategorija nobalso pret plānu, atbilstīgi šīs direktīvas vispārējiem principiem parādniekiem vajadzētu būt iespējai iesniegt citu plānu.
- (46) Dalībvalstīm katrā ziņā būtu jānodrošina, ka valsts tiesību aktos kategoriju izveides nolūkā pienācīgi tiek ņemti vērā īpaši svarīgi jautājumi, piemēram, saistītu personu prasījumi, un ka valsts tiesību aktos ir ietverti noteikumi attiecībā uz iespējamiem prasījumiem un apstrīdētiem prasījumiem. Dalībvalstīm būtu jāļauj reglamentēt, kā apstrīdētie prasījumi tiek izskatīti balsošanas tiesību piešķiršanas nolūkos. Tiesu vai administratīvajai iestādei būtu jāpārbauda kategoriju izveide, tostarp plāna ietekmēto kreditoru atlase, ja pārstrukturēšanas plāns ir iesniegts apstiprināšanai. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt, ka šāda iestāde kategoriju izveidi var pārbaudīt arī agrākā stadijā, ja plāna ierosinātājs vēlas jau iepriekš to validēt vai iegūt norādījumus.
- (47) Valsts tiesību aktos būtu jānosaka nepieciešamais vairākums, lai nodrošinātu, ka ietekmēto personu mazākums katrā kategorijā nevar aizkavēt tāda pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu, ar kuru netiek netaisnīgi ierobežotas to tiesības un intereses. Bez vairākuma principa, kas saistošs nepiekrītošiem nodrošinātiem kreditoriem, daudzos gadījumos agrīna pārstrukturēšana nebūtu iespējama, piemēram, ja finanšu ziņā ir nepieciešams pārstrukturēt citādā ziņā pastāvētspējīgu uzņēmumu. Lai nodrošinātu, ka personas var ietekmēt pārstrukturēšanas plānu pieņemšanu samērīgi ar savām interesēm attiecīgajā uzņēmumā, nepieciešamais vairākuma apmērs būtu jābalsta uz kreditoru prasījumu vai kapitāla turētāju dalības apmēru attiecīgajā kategorijā. Dalībvalstīm papildus vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai katrā kategorijā būtu ietekmēto personu skaita vairākums. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt noteikumus, kas attiecas uz tām ietekmētajām personām ar tiesībām balsot, kuras minētās tiesības neizmanto pareizi vai kuras nav pārstāvētas, – piemēram, noteikumus, ar kuriem ļauj minētajām ietekmētajām personām ņemt tās vērā līdzdalības robežvērtībā vai vairākuma aprēķināšanai. Dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai noteikt līdzdalības robežvērtību attiecībā uz balsojumu.

- (48) Lai nodrošinātu, ka kreditoru tiesību vai kapitāla turētāju dalības samazināšana ir samērīga ar priekšrocībām, kas gūtas no pārstrukturēšanas un ka tiem ir pieejami iedarbīgi tiesību aizsardzības līdzekļi, pārstrukturēšanas plānam ir nepieciešams tiesu vai administratīvās iestādes apstiprinājums. Apstiprinājums ir jo īpaši nepieciešams, ja: ir nepieņemami ietekmētās personas; kad pārstrukturēšanas plānā ir noteikumi par jaunu finansējumu; vai plānā ir paredzēts atlaist vairāk nekā 25 % no darbaspēka. Dalībvalstīm tomēr vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes apstiprinājums ir nepieciešams arī citos gadījumos. Apstiprinājums plānam, kurā ir paredzēts atlaist vairāk nekā 25 % no darbaspēka, būtu vajadzīgs tikai tad, ja valsts tiesību akti ļauj preventīvās pārstrukturēšanas regulējumos paredzēt pasākumus, kas tieši ietekmē darba līgumus.
- (49) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tiesu vai administratīvajai iestādei ir iespēja noraidīt plānu, ja tiek konstatēts, ka tas mazina nepieņemamo kreditoru vai kapitāla turētāju tiesības vai nu zem vērtības, kādu viņi, saprātīgi spriežot, varētu cerēt saņemt parādnieka uzņēmuma likvidācijas gadījumā, neatkarīgi no tā, vai tas notiktu, to likvidējot pa daļām vai pārdodot kā darbību turpinošu uzņēmumu atkarībā no katra parādnieka konkrētajiem apstākļiem, vai arī zem vērtības, ko viņi, saprātīgi spriežot, varētu cerēt saņemt nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts. Tomēr, ja plāns tiek apstiprināts, izmantojot pārkatēriju piespiedu piemērošanu, būtu jāizdara atsauce uz šādā gadījumā izmantoto aizsardzības mehānismu. Ja dalībvalstis izvēlas veikt parādnieka kā darbību turpinošu uzņēmuma vērtējumu, darbību turpinoša uzņēmuma vērtībā būtu jāņem vērā parādnieka uzņēmuma vērtība ilgākā termiņā pretstatā likvidācijas vērtībai. Parasti darbību turpinoša uzņēmuma vērtība ir lielāka par likvidācijas vērtību, jo tās pamatā ir pieņēmums, ka uzņēmums turpina savu darbību ar minimāliem traucējumiem, uz to paļaujas finanšu kreditori, akcionāri (dalībnieki) un klienti, tas turpina gūt ieņēmumus un ierobežo ietekmi uz darba ņēmējiem.
- (50) Lai gan tiesu vai administratīvajai iestādei atbilstība kreditoru interešu ievērošanas kritērijiem būtu jāizskata tikai tad, ja pārstrukturēšanas plānu apstrīd, pamatojoties uz minēto iemeslu, lai izvairītos no vērtējuma veikšanas ikvienā gadījumā, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka *ex officio* var izskatīt citus apstiprināšanas nosacījumus. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pievienot citus nosacījumus, kas ir jāievēro, lai pārstrukturēšanas plāns tiktu apstiprināts, piemēram, to, vai kapitāla turētāji ir pietiekami aizsargāti. Tiesu vai administratīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai atteikties apstiprināt pārstrukturēšanas plānus, kuriem, objektīvi spriežot, nav izredžu novērst parādnieka maksātnespēju vai nodrošināt uzņēmuma pastāvētspēju. Tomēr no dalībvalstīm nebūtu jāprasas nodrošināt, lai šāds vērtējums tiktu veikts *ex officio*.
- (51) Vienam no pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanas nosacījumiem vajadzētu būt paziņošanai visām ietekmētajām personām. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai definēt paziņojuma veidu, noteikt brīdi kad tas jāveic, kā arī paredzēt noteikumus par nezināmu prasību apstrādi attiecībā uz paziņošanu. Tām arī vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka neietekmētajām personām ir jābūt informētām par pārstrukturēšanas plānu.
- (52) Būtu jānoskaidro, ka "kreditoru interešu ievērošanas" kritērija izpilde nozīmē, ka neviens nepieņemamais kreditors pārstrukturēšanas plāna ietvaros neatrodas nelabvēlīgākā stāvoklī, nekā tas būtu vai nu likvidācijas, vai likvidācijas pa daļām vai darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanas gadījumā, vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts. Kad dalībvalstis kreditoru interešu ievērošanas kritēriju ievieš valsts tiesību aktos, tām vajadzētu būt iespējai izvēlēties vienu no minētajām robežvērtībām. Minētais kritērijs katrā ziņā būtu jāpiemēro, ja plānam ir nepieciešams apstiprinājums, lai tas būtu saistošs nepieņemamajiem kreditoriem vai – attiecīgā gadījumā – nepieņemamo kreditoru kategorijām. No kreditoru interešu ievērošanas kritērija izriet, ka tad, ja publisko iestāžu kreditoriem ir privileģēts statuss saskaņā ar valsts tiesību aktiem, dalībvalstis varētu paredzēt, ka ar plānu minēto kreditoru prasībām nevar piemērot pilnīgu vai daļēju dzēšanu.
- (53) Pārstrukturēšanas plāns vienmēr būtu jāpieņem, ja to atbalsta nepieņemamais vairākums katrā ietekmētajā kategorijā, taču tiesu vai administratīvajai iestādei vajadzētu būt iespējai apstiprināt – pēc parādnieka priekšlikuma vai ar parādnieka piekrišanu – arī tādu pārstrukturēšanas plānu, ko neatbalsta nepieņemamais vairākums katrā ietekmētajā kategorijā. Juridiskas personas gadījumā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt, vai pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas vai apstiprināšanas nolūkā parādnieks ir jāsaprot kā juridiskas personas valde vai arī kā konkrēts akcionāru (dalībnieku) vai kapitāla turētāju vairākums. Lai plāns tiktu apstiprināts pārkatēriju piespiedu piemērošanas gadījumā, tas būtu jāatbalsta ietekmēto personu balsosanas kategoriju vairākumam. Vismaz vienai no minētajām kategorijām vajadzētu būt nodrošināto kreditoru kategorijai vai ar augstāku prioritātes rangū nekā parastajai, nenodrošināto kreditoru kategorijai.

- (54) Vajadzētu būt iespējai, ka gadījumā, ja balsošanas kategoriju vairākums neatbalsta pārstrukturēšanas plānu, to tomēr var apstiprināt, ja to atbalsta vismaz viena ietekmēta vai tiesībās ierobežota kreditoru kategorija, kas – pēc parādnieka kā darbību turpinoša uzņēmuma vērtēšanas – saņem maksājumu vai saglabā jebkādu dalību, vai, ja tā paredzēts valsts tiesību aktos, par tām var pamatoti uzskatīt, ka tās saņemtu maksājumu vai saglabātu jebkādu dalību, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritārā secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šādā gadījumā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai palielināt to kategoriju skaitu, kas ir nepieciešamas plāna apstiprināšanai, nepieprasot obligāti, ka visām minētajām kategorijām vajadzētu – pēc parādnieka kā darbību turpinoša uzņēmuma vērtēšanas – saņemt maksājumu vai saglabāt jebkādu dalību saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tomēr dalībvalstīm nebūtu jāpieprasa visu kategoriju piekrišana. Attiecīgi tad, ja ir tikai divas kreditoru kategorijas, vismaz vienas kategorijas piekrišana būtu jāuzskata par pietiekamu, ja ir ievēroti pārējie pārkategoriju piespiedu piemērošanas nosacījumi. Kreditoru tiesību ierobežojums būtu jāsaprot tā, ka ir samazinājies viņu prasījumu vērtība.
- (55) Pārkategoriju piespiedu piemērošanas gadījumā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai nepiekrītošās ietekmēto kreditoru kategorijas ar ierosināto plānu netiktu netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētas, un dalībvalstīm būtu jāparedz pietiekama aizsardzība šādām nepiekrītošām kategorijām. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai aizsargāt nepiekrītošu ietekmēto kreditoru kategoriju, nodrošinot, ka tā ir vismaz tikpat labvēlīgā situācijā kā jebkura cita tās pašas prioritātes kategorija un labvēlīgākā situācijā nekā jebkura zemākas prioritātes kategorija. Alternatīva kārtā dalībvalstis varētu aizsargāt nepiekrītošu ietekmēto kreditoru kategoriju, nodrošinot, lai šādai nepiekrītošajai kategorijai tiktu samaksāts pilnā apmērā, ja zemākas prioritātes kategorija saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu saņem kādu maksājumu vai saglabā kādu dalību (“absolūtās prioritātes princips”). Dalībvalstīm vajadzētu būt rīcības brīvībai īstenot “pilnīga maksājuma” jēdzienu, tostarp saistībā ar maksājuma grafiku, kamēr vien prasījuma pamatsumma un, nodrošināto kreditoru gadījumā, nodrošinājuma vērtība ir aizsargāta. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai arī lemt par līdzvērtīgo līdzekļu izvēli, ar kuriem varētu pilnībā apmierināt sākotnējo prasījumu.
- (56) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atkāpties no absolūtās prioritātes principa, piemēram, ja tiek uzskatīts, ka ir taisnīgi, ka kapitāla turētāju kategorija saglabā konkrētu dalību saskaņā ar plānu, neraugoties uz to, ka augstākas prioritātes kategorija ir spiesta pieņemt savu prasījumu samazinājumu, vai ka būtiskiem piegādātājiem, uz kuriem attiecas noteikums par atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, tiek samaksāts pirms augstākas prioritātes kategoriju kreditoriem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izvēlēties, kurus no minētajiem aizsardzības mehānismiem tās ievieš.
- (57) Lai gan akcionāru (dalībnieku) vai kapitāla turētāju legītimās intereses būtu jāaizsargā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tie nevar nesamērīgi kavēt tādu pārstrukturēšanas plānu pieņemšanu, kas atjaunotu parādnieka pastāvētspēju. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot dažādus līdzekļus, lai sasniegtu minēto mērķi, piemēram, kapitāla turētājiem nepiešķirot tiesības balsot par pārstrukturēšanas plānu un nenosakot, ka pārstrukturēšanas plāna pieņemšana ir atkarīga no tā, vai tam piekrīt kapitāla turētāji, kas, pēc uzņēmuma vērtējuma, nesaņemtu maksājumus vai citu atlīdzību, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritāšu secība. Tomēr, ja kapitāla turētāji ir tiesīgi balsot par pārstrukturēšanas plānu, tiesu vai administratīvajai iestādei vajadzētu būt iespējai apstiprināt plānu neatkarīgi no vienas vai vairāku kapitāla turētāju kategoriju nepiekrīšanas, piemērojot noteikumus par pārkategoriju piespiedu piemērošanu. Dalībvalstīm, kuras izslēdz kapitāla turētājus no balsošanas, nebūtu jāprasa, lai tās piemērotu absolūtās prioritātes principu kreditoru un kapitāla turētāju attiecībās. Cits iespējams līdzeklis lai nodrošinātu to, ka kapitāla turētāji nesamērīgi nekavē pārstrukturēšanas plānu pieņemšanu varētu būt nodrošināt, lai pārstrukturēšanas pasākumiem, kuri tieši skar kapitāla turētāju tiesības un kuri saskaņā ar sabiedrību tiesībām ir jāapstiprina akcionāru (dalībnieku) sapulcē, netiktu piemērotas nesamērīgi augstas vairākuma prasības un lai kapitāla turētājiem nebūtu kompetences attiecībā uz pārstrukturēšanas pasākumiem, kuri tieši neietekmē to tiesības.
- (58) Var būt nepieciešamas vairākas kapitāla turētāju kategorijas, ja pastāv dažādas līdzdalības kategorijas ar dažādām tiesībām. Šādos apstākļos MVU kapitāla turētājiem, kas nav tikai ieguldītāji, bet ir uzņēmuma īpašnieki un uzņēmumā sniedz ieguldījumu citādā veidā, piemēram, ar vadītāja speciālām zināšanām, varētu nebūt stimula veikt pārstrukturēšanu. Šā iemesla dēļ pārkategoriju piespiedu piemērošanai attiecībā uz parādniekiem, kuri ir MVU, vajadzētu būt fakultatīvam.
- (59) Pārstrukturēšanas plāna īstenošanas nolūkā tajā būtu jāparedz iespēja MVU kapitāla turētājiem dot ieguldījumu pārstrukturēšanā nefinansiālā veidā, piemēram, tiem piedāvājot savu pieredzi, reputāciju vai darījumu sakarus.

- (60) Visā preventīvās pārstrukturēšanas procedūras laikā darbaņēmējiem būtu jābaida pilnīga darba tiesībās paredzētā aizsardzība. Jo īpaši šai direktīvai nebūtu jāskar darbaņēmēju tiesības, kas garantētas Padomes Direktīvās 98/59/EK⁽¹²⁾ un 2001/23/EK⁽¹³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2002/14/EK⁽¹⁴⁾, 2008/94/EK⁽¹⁵⁾ un 2009/38/EK⁽¹⁶⁾. Pienākumi attiecībā uz darbinieku informēšanu un uzklausišanu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponētas minētās direktīvas, pilnā apmērā paliek neskartī. Tas ietver pienākumus saskaņā ar Direktīvu 2002/14/EK informēt un uzklausiēt darbinieku pārstāvjus par lēmumu izmantot preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu.
- (61) Darbiniekiem un darbinieku pārstāvjiem būtu jāsaņem informācija par ierosināto pārstrukturēšanas plānu, ciktāl tas paredzēts Savienības tiesību aktos, lai viņiem nodrošinātu iespēju veikt padziļinātu dažādo scenāriju vērtējumu. Turklāt darbiniekiem un darbinieku pārstāvjiem vajadzētu būt iesaistītiem tādā mērā, cik nepieciešams, lai izpildītu Savienības tiesību aktos noteiktās uzklausišanas prasības. Ņemot vērā, ka ir nepieciešams darbaņēmējiem nodrošināt atbilstošu aizsardzību, būtu jānosaka dalībvalstu pienākums darbaņēmēju vēl neapmaksātos prasījumus atbrīvot no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas neatkarīgi no tā, vai minētie prasījumi ir radušies pirms vai pēc apturēšanas noteikšanas. Darbaņēmēju vēl neapmaksāto prasījumu izpildes panākšanas apturēšana būtu jāatļauj vienīgi attiecībā uz tādām summām un tādu laikposmu, attiecībā uz ko maksājumi par šādiem prasījumiem līdzīgā līmenī tiek iedarbīgi garantēti ar citiem līdzekļiem, kas ir paredzēti valsts tiesību aktos. Ja valsts tiesību akti paredz ierobežojumus attiecībā uz garantējošo iestāžu atbildību garantijas ilguma vai darbaņēmējiem samaksātās summas ziņā, darbaņēmējiem vajadzētu būt iespējai panākt savu ar samaksas iztrūkumu saistīto prasījumu izpildi attiecībā pret darba devēju pat apturēšanas laikā. Alternatīvā kārtā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izslēgt darbaņēmēju prasījumus no preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma darbības jomas un paredzēt to aizsardzību valsts tiesību aktos.
- (62) Ja pārstrukturēšanas plāns paredz daļēju uzņēmuma vai darbījumdarbības pāreju, darbaņēmēju tiesības, kas izriet no darba līguma vai darba tiesiskajām attiecībām, jo īpaši tiesības uz darba samaksu, būtu jāaizsargā saskaņā ar Direktīvas 2001/23/EK 3. un 4. pantu, neskarot konkrētos noteikumus, kas piemērojami maksātnespējas procedūras gadījumā saskaņā ar minētās direktīvas 5. pantu, un jo īpaši iespējas, kas paredzētas minētās direktīvas 5. panta 2. punktā. Šai direktīvai nebūtu jāskar Direktīvā 2002/14/EK garantētās tiesības uz informāciju un uzklausišanu, tostarp par lēmumiem, kas, visticamāk, izraisīs būtiskas izmaiņas darba organizācijā vai līgumattiecībās, nolūkā panākt vienošanos par šādiem lēmumiem. Turklāt saskaņā ar šo direktīvu darbaņēmējiem, kuru prasījumus ietekmē pārstrukturēšanas plāns, vajadzētu būt tiesīgiem balsot par plānu. Balsošanas par pārstrukturēšanas plānu vajadzībām dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt darbaņēmējus apvienot atsevišķā kategorijā, nošķirot viņus no pārējiem kreditoriem.
- (63) Par vērtējumu attiecībā uz uzņēmumu – vai nu tā likvidācijas gadījumā vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts, – tiesu vai administratīvajām iestādēm būtu jālemj tikai tad, ja nepiekrītošā ietekmētā persona apstrīd pārstrukturēšanas plānu. Tam nebūtu jāattur dalībvalstis veikt vērtējumus citā kontekstā saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tomēr vajadzētu būt iespējai, ka šāds lēmums ir arī tāda vērtējuma apstiprināšana, kuru veicis eksperts vai kuru agrākā procesa posmā iesniedzis parādnieks vai cita persona. Ja ir pieņemts lēmums veikt vērtējumu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt īpašus, no vispārējām civilprocesa tiesībām nošķirtus, noteikumus par pārstrukturēšanas gadījumu vērtējumu, lai nodrošinātu, ka tas tiek veikts paātrinātā kārtībā. Vērtējuma gadījumā nekam šajā direktīvā nebūtu jāskar noteikumi par pierādīšanas pienākumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
- (64) Pārstrukturēšanas plāna saistošajām sekām būtu jāattiecas tikai uz ietekmētajām pusēm, kuras bija iesaistītas plāna pieņemšanā. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt, ko nozīmē, ja kreditors ir iesaistīts, tostarp nezināmu kreditoru vai turpmāku prasījumu kreditoru gadījumā. Tā, piemēram, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt, kā rīkoties ar kreditoriem, kuriem ir bijis pareizi paziņots, bet kuri nav piedalījušies procedūrās.

⁽¹²⁾ Padomes Direktīva 98/59/EK (1998. gada 20. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atlaišanu (OV L 225, 12.8.1998., 16. lpp.).

⁽¹³⁾ Padomes Direktīva 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējsabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 22.3.2001., 16. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/14/EK (2002. gada 11. marts), ar ko izveido vispārēju sistēmu darbinieku informēšanai un uzklausišanai Eiropas Kopienā (OV L 80, 23.3.2002., 29. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/94/EK (2008. gada 22. oktobris) par darbaņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 28.10.2008., 36. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/38/EK (2009. gada 6. maijs) par to, kā izveidot Eiropas Uzņēmumu padomi vai procedūru darbinieku informēšanai un uzklausišanai Kopienas mēroga uzņēmumos un Kopienas mēroga uzņēmumu grupās (OV L 122, 16.5.2009., 28. lpp.).

- (65) Ieinteresētām ietekmētajām personām vajadzētu būt iespējai pārsūdzēt administratīvas iestādes izdotu lēmumu par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu. Dalībvalstīm vajadzētu arī būt iespējai paredzēt iespēju pārsūdzēt tiesu iestādes izdotu lēmumu par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu. Tomēr, lai nodrošinātu plāna iedarbīgumu, mazinātu nenoteiktību un izvairītos no neattaisnojamas kavēšanās, pārsūdzībām parasti nebūtu jāaptur pārstrukturēšanas plāna īstenošana un tādējādi tā nebūtu jākavē. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt un ierobežot pārsūdzības iemeslus. Ja lēmums par plāna apstiprinājumu tiek apstrīdēts, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ļaut tiesu iestādei pieņemt prelimināru vai kopsavilkuma lēmumu, kas aizsargā plāna izpildi un īstenošanu pret sekām, ja izskatāmā pārsūdzība tiek apmierināta. Ja pārsūdzība tiek apmierināta, tiesu vai administratīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai kā plāna atcelšanas alternatīvu apsvērt plāna grozīšanu, ja dalībvalstis sniedz šādu iespēju, kā arī plāna apstiprināšanu bez grozījumiem. Vajadzētu būt iespējai, ka personas ierosina jebkādas plāna grozījumus vai par tiem balso pēc pašu iniciatīvas vai pēc tiesu iestādes lūguma. Dalībvalstis arī varētu paredzēt kompensāciju par finansiāliem zaudējumiem personai, kuras pārsūdzība ir apmierināta. Valsts tiesību aktiem vajadzētu būt iespējai rast risinājumu attiecībā uz iespējamu jaunu apturēšanu vai apturēšanas pagarinājumu gadījumos, kad tiesu iestāde nolemj, ka pārsūdzībai ir apturoša iedarbība.
- (66) Pārstrukturēšanas plāna panākumi bieži vien ir atkarīgi no tā, vai finansiālā palīdzība tiks attiecināta arī uz parādnieku, lai atbalstītu, pirmkārt, uzņēmuma darbību pārstrukturēšanas apspriešanas laikā un, otrkārt, pārstrukturēšanas plāna īstenošanu pēc tā apstiprināšanas. Finansiālā palīdzība būtu jāsaprot plašā nozīmē, kas tostarp naudas vai trešo personu garantiju nodrošināšana un preču, inventāra, izejvielu un pakalpojumu piegāde, piemēram, piešķirot parādniekam ilgāku atmaksāšanas laikposmu. Tādēļ uz pagaidu finansējumu un jaunu finansējumu nebūtu jāattiecinā apstrīdēšanas prasības, ar kurām turpmāku maksātnespējas procedūru kontekstā cenšas panākt to, ka šāds finansējums tiek pasludināts par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu, jo šāda rīcība varētu kaitēt kreditoru kopumam.
- (67) Valstu maksātnespējas tiesību akti, kuros paredzētas pagaidu finansējuma un jauna finansējuma apstrīdēšanas prasības, vai kuros paredzēts, ka jauniem aizdevējiem var piemērot civiltiesiskas, administratīvas vai krimināltiesiskas sankcijas par kredīta piešķiršanu parādniekam, kuri nonākuši finansiālās grūtībās, varētu apdraudēt tāda finansējuma pieejamību, kas nepieciešams sekmīgai pārstrukturēšanas plāna apspriešanai un īstenošanai. Šai direktīvai nebūtu jāskar citi iemesli, uz kuru pamata jauns finansējums vai pagaidu finansējums tiek pasludināts par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu, vai uz kuru pamata var tikt uzsākta civiltiesiska, administratīva vai krimināltiesiska atbildība šāda finansējuma sniedzējiem, kā tas noteikts valsts tiesību aktos. Šādi citi iemesli varētu tostarp ietvert krāpšanu, negodīgumu, zināma veida attiecības starp pusēm, kuras varētu tikt saistītas ar interešu konfliktu, piemēram, gadījumā, ja notiek darījumi starp saistītajām pusēm vai starp akcionāriem (dalībniekiem) un sabiedrību, un darījumi, kuros kāda no pusēm ir saņēmusi vērtību vai nodrošinājumu bez tiesībām to darīt attiecīgajā darījuma laikā vai īstenošanas veidā.
- (68) Kad pagaidu finansējums tiek piešķirts, personas nezina, vai pārstrukturēšanas plāns galu galā tiks vai netiks apstiprināts. Tāpēc nebūtu jāprasa, lai dalībvalstis attiecinā pagaidu finansējuma aizsardzību vienīgi uz gadījumiem, kad kreditori plānu pieņem vai tiesa vai administratīvā iestāde to apstiprina. Lai izvairītos no potenciāli ļaunprātīgas izmantošanas, jāaizsargā būtu vienīgi finansējums, kas, saprātīgi spriežot, ir steidzami nepieciešams parādnieka uzņēmuma darbības turpināšanai vai glābšanai vai šā uzņēmuma vērtības saglabāšanai vai palielināšanai, kamēr tiek gaidīta šā plāna apstiprināšana. Turklāt šai direktīvai nebūtu jāliedz dalībvalstīm ieviest *ex ante* kontroles mehānismu attiecībā uz pagaidu finansējumu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai attiecināt šādu jauna finansējuma aizsardzību tikai uz gadījumiem, kad plānu ir apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde, pagaidu finansējuma aizsardzību – uz gadījumiem, kad tiek piemērota *ex ante* kontrole. *Ex ante* kontroles mehānismu attiecībā uz pagaidu finansējumu vai citiem darījumiem varētu veikt pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists, kreditoru komiteja vai tiesu vai administratīvā iestāde. Aizsardzība pret apstrīdēšanas prasībām un aizsardzība pret personīgo atbildību ir minimālās garantijas, kas būtu jāpiešķir pagaidu finansējumam un jaunam finansējumam. Tomēr, lai jaunus aizdevējus iedrošinātu uzņemties augstāku risku saistībā ar ieguldīšanu pastāvētspējīgā parādnieka uzņēmumā, kas nonācis finansiālās grūtībās, varētu būt nepieciešami papildu stimuli, piemēram, turpmākās maksātnespējas procedūrās piešķirot šādam finansējumam prioritāti, kas vismaz augstāka nekā nenodrošinātiem prasījumiem.

- (69) Lai veicinātu praksi, kas sekmē agrīnu preventīvu pārstrukturēšanu, ir vēlams, lai arī darījumiem, kas ir pienācīgi un uzreiz nepieciešami pārstrukturēšanas plāna apspriešanai vai īstenošanai, turpmākās maksātnespējas procedūrās tiktu piemērota aizsardzība pret apstrīdēšanas prasībām. Kad tiesu vai administratīvās iestādes nosaka izmaksu un maksu saprātīgumu un tūlītējo nepieciešamību, tām vajadzētu būt iespējai, piemēram, pašām ņemt vērā prognozes un aplēses, kas iesniegtas ietekmētajām personām, kreditoru komitejai, pārstrukturēšanas jomā praktizējošajam speciālistam vai tiesu vai administratīvajai iestādei. Dalībvalstīm šajā nolūkā vajadzētu būt iespējai arī prasīt, lai parādnieki iesniedz un atjaunina attiecīgās aplēses. Šādai aizsardzībai būtu jāpalielina noteiktība attiecībā uz darījumiem ar uzņēmumiem, par kuriem zināms, ka tie atrodas finansiālās grūtībās, un jāmazina kreditoru un ieguldītāju bažas, ka pārstrukturēšanas neizdošanās gadījumā visi šādi darījumi varētu tikt pasludināti par spēkā neesošiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt brīdi – pirms preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšanas un atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas noteikšanas, – sākot no kura, maksas un izmaksas, kas izriet no pārstrukturēšanas plāna apspriešanas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai profesionālām konsultācijām, sāk izmantot aizsardzību pret apstrīdēšanas prasībām. Citu maksājumu un izmaksu gadījumā un darba ņēmēju algu maksājuma aizsardzības gadījumā šāds sākuma brīdis varētu būt arī apturēšanas noteikšana vai preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšana.
- (70) Lai vēl vairāk veicinātu preventīvo pārstrukturēšanu, ir svarīgi nodrošināt, ka pārvaldes institūciju amatpersonas netiek atturētas no saprātīgu darījumdarbības lēmumu pieņemšanas vai saprātīgu komerciālu risku uzņemšanās, it īpaši tad, ja šāda rīcība uzlabotu izredzes uz potenciāli pastāvētspējīgu uzņēmumu pārstrukturēšanu. Ja sabiedrība ir nonākusi finansiālās grūtībās, tās pārvaldes institūciju amatpersonām būtu jāveic pasākumi nolūkā pēc iespējas mazināt zaudējumus un izvairīties no maksātnespējas, piemēram: profesionālu konsultāciju, tostarp par pārstrukturēšanu un maksātnespēju, izmantošana, piemēram, attiecīgā gadījumā izmantojot agrīnas brīdināšanas rīkus; sabiedrības aktīvu aizsargāšana, lai tām saglabātu pēc iespējas lielu to vērtību un izvairītos no pamataktīvu zaudēšanas; uzņēmuma struktūras un funkciju apsvēršana, lai pārbaudītu tā pastāvētspēju un mazinātu izdevumus; atturēšanās no sabiedrības iesaistīšanās tādu veidu darījumos, uz kuriem varētu attiekties apstrīdēšanas prasības, ja vien tam nav pienācīga ekonomiskā pamatojuma; tirdzniecības turpināšana apstākļos, kad ir piemēroti tā rīkoties, lai pēc iespējas palielinātu darbību turpinošā uzņēmuma vērtību; apspriešanās ar kreditoriem un preventīvās pārstrukturēšanas procedūru uzsākšana.
- (71) Ja parādnieks ir tuvu maksātnespējai, svarīgi ir kreditoru pamatotās intereses aizsargāt arī no vadības lēmumiem, kas var ietekmēt parādnieka mantas kopuma stāvokli, it īpaši tad, ja minētie lēmumi varētu izraisīt tālāku pārstrukturēšanai pieejamās vai kreditoriem sadalāmās mantas vērtības samazināšanos. Tādēļ ir nepieciešams nodrošināt, lai šādos apstākļos komercsabiedrības pārvaldes institūciju amatpersonas izvairītos no tīšām vai rupji neuzmanīgām darbībām, kuru rezultātā dažas personas iegūst uz ieinteresēto personu rēķina, un izvairītos piekrist darījumiem par cenu, kas zemāka par tirgus vērtību, vai veicot tādas darbības, kas vienai vai vairākām ieinteresētajām personām sniedz netaisnīgas priekšrocības. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai īstenot attiecīgos šīs direktīvas noteikumus, nodrošinot, ka tiesu vai administratīvās iestādes, kad tās izvērtē, vai pārvaldes institūcijas amatpersonai ir jāatbild par rūpības pienākuma pārkāpšanu, ņem vērā šajā direktīvā paredzētos noteikumus par pārvaldes institūciju amatpersonu pienākumiem. Šīs direktīvas mērķis nav izveidot jebkādu hierarhiju starp dažādajām pusēm, kuru intereses ir pienācīgi jāņem vērā. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai lemt par šādas hierarhijas izveidi. Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu valsts noteikumi par lēmumu pieņemšanas procesiem sabiedrībā.
- (72) Uzņēmēji, kuri veic tirdzniecību, darījumdarbību, amatniecību vai darbojas neatkarīgā, pašnodarbinātas personas profesijā, var kļūt maksātnespējīgi. Atšķirības dalībvalstīs attiecībā uz iespēju atsākt darbību no jauna varētu stimulēt to, ka uzņēmēji ar pārmērīgām parādsaistībām vai maksātnespējīgi uzņēmēji pārceļas uz dalībvalsti, kas nav dalībvalsts, kurā viņi veic uzņēmējdarbību, lai panāktu saistību dzēšanu īsākā laikposmā vai pievilcīgākus saistību dzēšanas nosacījumus, kas palielina juridisko nenoteiktību un kreditoru izmaksas saistībā ar to prasījumu atgūšanu. Turklāt neatkarīgi no tā, ka pierādījumi liecina, ka uzņēmējiem, kuri ir kļuvuši maksātnespējīgi, ir lielākas izredzes gūt panākumus nākamajā reizē, maksātnespējas sekas, it īpaši ar to saistītie sociālie aizspriedumi, juridiskās sekas (piemēram, aizliegums uzņēmējiem sākt un veikt uzņēmējdarbību) un nemitīgā nespēja samaksāt parādus ir uzskatāmas par svarīgiem bremzējošiem faktoriem uzņēmējiem, kuri vēlas izveidot uzņēmumu vai izmantot otro iespēju.

- (73) Tāpēc būtu jāveic pasākumi, lai samazinātu pārmērīgu parādsaistību vai maksātnespējas negatīvo ietekmi uz uzņēmējiem, jo īpaši pieļaujot pilnīgu parādsaistību dzēšanu pēc konkrēta laikposma un ierobežojot saistībā ar parādnieka pārmērīgām parādsaistībām vai maksātnespēju pieņemtajos lēmumos paredzētās diskvalifikācijas ilgumu. Jēdziens “maksātnespēja” būtu jādefinē valsts tiesību aktos, un tas varētu nozīmēt pārmērīgas parādsaistības. Jēdzienam “uzņēmējs” šīs direktīvas nozīmē nekādi nebūtu jāietekmē sabiedrības vadītāju vai pārvaldes institūciju amatpersonu amata pienākumi, kuriem būtu jāpiemēro valsts tiesību akti. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izlemt, kā saņemt saistību dzēšanu, tostarp iespējai pieprasīt, lai parādnieks lūdz saistību dzēšanu.
- (74) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pielāgot maksātnespējīgo uzņēmēju atmaksas pienākumus, ja būtiski mainās viņu finanšu stāvoklis, neskatoties uz to, vai tas uzlabojas, vai pasliktinās. Šajā direktīvā nebūtu jāparedz prasība, ka atmaksas plānam ir nepieciešams kreditoru vairākuma atbalsts. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka uzņēmējiem nav liegts atmaksas plāna īstenošanas laikā sākt jaunu darbību tajā pašā vai citā jomā.
- (75) Parādsaistību dzēšanai vajadzētu būt iespējama procedūrās, kurās ir ietverts atmaksas plāns, aktīvu realizācija vai abu kombinācija. Īstenojot minētos noteikumus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai brīvi izvēlēties kādu no minētajām iespējām. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pieejama vairāk nekā viena procedūra, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai vismaz viena no minētajām procedūrām dotu maksātnespējīgiem uzņēmējiem iespēju parādsaistībām tikt pilnīgi dzēstām laikposmā, kas nepārsniedz trīs gadus. To procedūru gadījumā, kurās ir apvienota aktīvu realizācija un atmaksas plāns, saistību dzēšanas laikposmam būtu jā sākas vēlākais no dienas, kad atmaksas plānu ir apstiprinājusi tiesa vai kad to sāk īstenot, piemēram, kad ir veikts pirmais maksājums saskaņā ar plānu, bet tas varētu sākties arī agrāk, piemēram, tad, kad tiek pieņemts lēmums uzsākt procedūru.
- (76) Procedūrās, kurās nav ietverts atmaksas plāns, saistību dzēšanas laikposmam būtu jā sākas vēlākais no dienas, kad tiesu vai administratīvā iestāde pieņem lēmumu uzsākt procedūru, vai no dienas, kad ir noteikta maksātnespējīgā parādnieka manta. Lai aprēķinātu saistību dzēšanas laikposma ilgumu saskaņā ar šo direktīvu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka jēdzienā “procedūras uzsākšana” nav ietverti pagaidu pasākumi, tādi kā saglabāšanas pasākumi vai pagaidu maksātnespējas procesa administratora iecelšana, ja vien šādi pasākumi neļauj realizēt aktīvus, tostarp atsavināt un sadalīt aktīvus kreditoriem. Maksātnespējīgā parādnieka manta nebūtu obligāti jānosaka ar oficiālu tiesu vai administratīvās iestādes lēmumu vai apstiprinājumu, ja vien šāds lēmums nav prasīts valsts tiesību aktos, un to varētu izdarīt, iesniedzot aktīvu un saistību inventāra sarakstu.
- (77) Ja procedūras gaita, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, aptver uzņēmēja aktīvu realizāciju, dalībvalstīm nevajadzētu liegt paredzēt, ka saistību dzēšanas pieprasījums ir jāizskata atsevišķi no aktīvu realizācijas, ar noteikumu, ka šāds pieprasījums ir tādas procedūras gaitas sastāvdaļa, kura noslēdzas ar saistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu. Lai saistību dzēšana darbotos, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai lemt par noteikumiem par pierādīšanas pienākumu, un tas nozīmē, ka vajadzētu būt iespējai, ka uzņēmējiem ar likumu var tikt izvirzīta prasība pierādīt savu pienākumu izpildi.
- (78) Ne visos apstākļos lietderīga ir pilnīga parādsaistību dzēšana vai diskvalifikācijas izbeigšana pēc laikposma, kas nepārsniedz trīs gadus, un tādēļ varētu būt nepieciešams ieviest tādas atkāpes no šā noteikuma, kuras ir pienācīgi pamatotas ar iemesliem, kas paredzēti valsts tiesību aktos. Piemēram, šādas atkāpes būtu jāievieš gadījumos, kad parādnieks ir negodīgs vai ir rīkojies negodprātīgi. Ja uzņēmējiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem nepiemēro godīguma un godprātības prezumpciju, godīguma un godprātības pierādīšanas pienākuma dēļ viņiem nevajadzētu rasties nevajadzīgām grūtībām vai apgrūtinājumam sākt piemērot procedūru.

- (79) Nosakot, vai uzņēmējs bijis negodīgs, tiesu vai administratīvās iestādes varētu ņemt vērā tādas apstākļus kā, piemēram: parādsaistību raksturs un apmērs, parādsaistību rašanās laiks, uzņēmēja centieni izpildīt savas parādsaistības un ievērot juridiski saistošus pienākumus, tostarp publiskās licencēšanas prasības un nepieciešamību pēc pareizas uzskaites; uzņēmēja darbības nolūkā apgrūtināt kreditoru iespējas izmantot pieejamos risinājumus; to pienākumu izpilde maksātnespējas gadījumā, kas noteikti uzņēmējiem, kuri ir sabiedrības pārvaldes institūcijas amatpersonas; un Savienības un valsts konkurences un darba tiesību aktu ievērošana. Vajadzētu būt iespējai šādas atkāpes ieviest arī tad, ja uzņēmējs nav izpildījis konkrētus juridiskus pienākumus, tostarp pienākumu maksimāli palielināt kreditoru ieņēmumus, kas varētu būt vispārējs pienākums radīt ieņēmumus vai aktīvus. Turklāt vajadzētu būt iespējai ieviest īpašas atkāpes, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu līdzsvaru starp parādnieka tiesībām un viena vai vairāku kreditoru tiesībām, piemēram, ja kreditors ir fiziska persona, kurai vajadzīga lielāka aizsardzība nekā parādniekam.
- (80) Atkāpe varētu būt pamatota arī tad, ja izmaksas saistībā ar procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, tostarp tiesu un administratīvo iestāžu un speciālistu maksas, netiek segtas. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka ir iespējams atsaukt minētās saistību dzēšanas priekšrocības, ja, piemēram, parādnieka finanšu stāvoklis ir ievērojami uzlabojies neparedzētu apstākļu dēļ, piemēram, laimējot loterijā vai saņemot mantojumu vai dāvinājumu. Nevajadzētu atturēt dalībvalstis paredzēt papildu atkāpes precīzi noteiktos apstākļos un pienācīgi pamatotos gadījumos.
- (81) Ja pastāv pienācīgi pamatots iemesls valsts tiesību aktos, varētu būt lietderīgi ierobežot saistību dzēšanas iespēju konkrētām parāda kategorijām. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nodrošinātos parādus no saistību dzēšanas iespējas izslēgt tikai līdz tādai vērtībai, kas nepārsniedz valsts tiesību aktos noteikto nodrošinājuma vērtību, savukārt pārējo parādu būtu jāuzskata par nenodrošinātu parādu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pienācīgi pamatotos gadījumos izslēgt arī citas parādu kategorijas.
- (82) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes var vai nu *ex officio*, vai pēc tādas personas pieprasījuma, kurai ir leģitīmas intereses, pārbaudīt, vai uzņēmēji ir izpildījuši nosacījumus, lai panāktu pilnīgu parādsaistību dzēšanu.
- (83) Ja uzņēmēja atļauja vai licence nodarboties ar konkrētu amatniecību, darījumdarbību, tirdzniecību vai darboties profesijā ir atteikta vai atsaukta ar diskvalifikācijas lēmumu, ar šo direktīvu nebūtu jāliedz dalībvalstīm prasīt, lai uzņēmējs iesniegtu pieteikumu jaunai atļaujai vai licencei pēc diskvalifikācijas termiņa beigām. Ja dalībvalsts iestāde pieņem lēmumu par īpaši reglamentētu darbību, tai vajadzētu būt iespējai arī ņemt vērā – pat tad, ja diskvalifikācijas laikposms ir beidzies, – to, ka maksātnespējīgais uzņēmējs ir panācis parādsaistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu.
- (84) Personīgi parādi vai ar profesiju saistīti parādi, kurus nav iespējams racionāli nošķirt, piemēram, kad kāds aktīvs tiek izmantots uzņēmēja profesionālajā darbībā, kā arī ārpus minētās darbības, būtu jāizskata vienā vienotā procedūrā. Ja dalībvalstis paredz, ka šādiem parādiem ir piemērojamas dažādas maksātnespējas procedūras, minētās procedūras ir jāsaprot. Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu iespēja izvēlēties visus uzņēmēja parādus izskatīt vienā vienotā procedūrā. Nevajadzētu atturēt dalībvalstis, kurās uzņēmējiem maksātnespējas procedūru laikā ir atļauts turpināt darījumdarbību uz sava rēķina, paredzēt, ka šādiem uzņēmējiem var piemērot jaunu maksātnespējas procedūras, ja šāda turpmāka darījumdarbība kļūst maksātnespējīga.
- (85) Ir nepieciešams saglabāt un palielināt to procedūru pārredzamību un prognozējamību, ar kurām tiek nodrošināti iznākumi, kas ir labvēlīgi uzņēmumu saglabāšanai un pieļauj otro iespēju uzņēmējiem vai kas dod iespēju efektīvi veikt pastāvētnespējīgu uzņēmumu likvidāciju. Ir arī nepieciešams samazināt maksātnespējas procedūru pārmērīgo ilgumu daudzās dalībvalstīs, kas izraisa juridisko nenoteiktību kreditoriem un ieguldītājiem un vājas atgūšanas likmes. Visbeidzot, ņemot vērā ar Regulu (ES) 2015/848 izveidotos mehānismus pastiprinātai sadarbībai starp tiesām un procesa administratoriem pārrobežu lietās, visu iesaistīto personu profesionālismu ir nepieciešams pacelt līdzīgi augstā līmenī visā Savienībā. Lai sasniegtu minētos mērķus, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tādu tiesu un administratīvo iestāžu darbinieki, kas nodarbojas ar procedūrām, kas saistītas ar preventīvo pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu, būtu atbilstoši apmācīti un lai tiem būtu savu pienākumu izpildei nepieciešamās speciālās zināšanas. Šādu apmācību un speciālās zināšanas varētu apgūt arī, praktizējot tiesu vai administratīvās iestādes darbinieka profesiju pienākumus vai – pirms iecelšanas šādā profesijā – kādu citu attiecīgu profesiju pienākumus.

- (86) Šādai apmācībai un speciālajām zināšanām būtu jānodrošina iespēja efektīvi pieņemt lēmumus ar potenciāli ievērojamu ekonomisku un sociālu ietekmi un nebūtu jāsaprot tādā nozīmē, ka tiesu iestādes darbiniekiem ir jāizskata vienīgi pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas lietas. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītās procedūras varētu veikt efektīvi un ātri. Specializētu tiesu vai palātu izveide vai specializētu tiesnešu iecelšana saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, kā arī jurisdikcijas koncentrēšana ierobežota skaita tiesu vai administratīvajās iestādēs būtu efektīvs veids, kā sasniegt juridiskās noteiktības un procedūru efektivitātes mērķus. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam prasīt, ka ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītās procedūras ir prioritāras salīdzinājumā ar citām procedūrām.
- (87) Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, lai pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas jomā praktizējošie speciālisti, kurus iecēlušas tiesu vai administratīvās iestādes ("praktizējošie speciālisti"), būtu: atbilstoši apmācīti; iecelti pārredzamā veidā, pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt efektīvas procedūras; uzraudzīti, kad viņi veic savus uzdevumus; un lai viņi savus uzdevumus veiktu godīgi. Ir svarīgi, lai praktizējošie speciālisti ievērotu parastos standartus attiecībā uz šādiem pienākumiem, piemēram, lai tiem būtu profesionālas atbildības apdrošināšana. Atbilstošu apmācību, kvalifikācijas un speciālās zināšanas praktizējošie speciālisti varētu iegūt arī, praktizējot savu profesiju. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam pašām nodrošināt vajadzīgo apmācību – to varētu nodrošināt, piemēram, profesionālās apvienības vai citas struktūras. Maksātnespējas procesa administratori, kas definēti Regulā (ES) 2015/848, būtu jāiekļauj šīs direktīvas darbības jomā.
- (88) Šai direktīvai nebūtu jāattur dalībvalstis paredzēt, ka praktizējošus speciālistus izvēlas parādnieks, kreditori vai kreditoru komiteja no saraksta vai rezervēm, ko iepriekš ir apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde. Izvēloties praktizējošu speciālistu, parādniekam, kreditoriem vai kreditoru komitejai varētu piešķirt novērtējuma brīvību attiecībā uz praktizējoša speciālista speciālajām zināšanām un pieredzi kopumā un prasībām konkrētā gadījumā. Parādniekus, kas ir fiziskas personas, varētu atbrīvot no šāda pienākuma vispār. Ieceļot praktizējošu speciālistu gadījumos ar pārrobežu elementiem, cita starpā vajadzētu ņemt vērā praktizējoša speciālista spēju izpildīt pienākumus saskaņā ar Regulu (ES) 2015/848, sazināties un sadarboties ar maksātnespējas procesa administratoriem un tiesu un administratīvajām iestādēm no citām dalībvalstīm, kā arī to cilvēkresursus un administratīvos resursus darbam ar potenciāli sarežģītām lietām. Dalībvalstis nebūtu jāattur paredzēt, ka praktizējošu speciālistu izraugās ar citām metodēm, piemēram, izlases veida atlase ar programmatūru, ar noteikumu, ka tiek nodrošināts, ka, izmantojot minētās metodes, pienācīgi tiek ņemta vērā praktizējoša speciālista pieredze un speciālās zināšanas. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai lemt par veidu, kā iebilst pret praktizējoša speciālista izraudzīšanu vai iecelšanu vai kā pieprasīt praktizējoša speciālista aizstāšanu, piemēram, ar kreditoru komitejas starpniecību.
- (89) Uz praktizējošiem speciālistiem būtu jāattiecināma pārraudzības un regulatīvi mehānismi, kuros vajadzētu ietvert efektīvus pasākumus attiecībā uz tādu praktizējošu speciālistu pārskatbūvēšanu, kuri nav izpildījuši savus pienākumus, piemēram: praktizējošu speciālistu maksas samazināšana; izslēgšana no tādu praktizējošu speciālistu saraksta vai rezervēm, kurus var iecelt maksātnespējas lietās; un vajadzības gadījumā disciplinārsodu, administratīvu sodu vai kriminālsodu piemērošana. Šādiem pārraudzības un regulatīviem mehānismiem nebūtu jāskar noteikumi valsts tiesību aktos par civiltiesisko atbildību par zaudējumiem līgumsaistību vai ārpuslīgumisku saistību pārkāpumu gadījumos. Nebūtu jāprasa, lai dalībvalstis izveidotu īpašas iestādes vai struktūras. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka informācija par iestādēm un struktūrām, kuras īsteno pārraudzību attiecībā uz praktizējošajiem speciālistiem, ir publiski pieejama. Informācijas nolūkiem pietiekamai vajadzētu būt atsaucēi, piemēram, uz tiesu vai administratīvu iestādi. Principā vajadzētu būt iespējai šādus standartus sasniegt bez nepieciešamības radīt jaunas profesijas vai kvalifikācijas valsts tiesību aktos. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai attiecināt noteikumus par praktizējošu speciālistu apmācību un uzraudzību arī uz citiem praktizējošiem speciālistiem, uz kuriem šī direktīva neattiecas. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam paredzēt, ka strīdiem par atlīdzību ir nosakāma augstāka prioritāte par citām procedūrām.
- (90) Lai vēl vairāk mazinātu procedūru ilgumu, veicinātu kreditoru sekmīgāku iesaistīšanos ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītajās procedūrās un lai nodrošinātu līdzīgus nosacījumus visiem kreditoriem neatkarīgi no tā, kur Savienībā tie atrodas, dalībvalstīm būtu jāievieš noteikumi, kas parādniekiem, kreditoriem, praktizējošiem speciālistiem un tiesu un administratīvajām iestādēm ļauj izmantot elektroniskās saziņas līdzekļus. Tādēļ vajadzētu būt iespējai, ka tādi procesuālie pasākumi kā kreditoru prasījumu iesniegšana, kreditoru informēšana vai apstrīdējumu un pārsūdzību iesniegšana var tikt veikta ar elektroniskās saziņas līdzekļiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka paziņojumus kreditoram var nosūtīt elektroniski tikai tad, ja attiecīgais kreditors ir devis iepriekšēju piekrišanu elektroniskai saziņai.

- (91) Ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru pusēm nebūtu jāuzliek par pienākumu izmantot elektroniskās saziņas līdzekļus, ja šāda izmantošana nav obligāta saskaņā ar valsts tiesību aktiem, neskarot iespēju dalībvalstīm ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītajās procedūrās izveidot obligātu sistēmu dokumentu elektroniskai iesniegšanai un izsniegšanai. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izvēlēties elektroniskās saziņas līdzekļus. Šādu līdzekļu piemēri varētu iekļaut speciāli izveidotu sistēmu elektroniskai šādu dokumentu nosūtīšanai vai e-pasta izmantošana, neliedzot dalībvalstīm iespēju ieviest elementus, kuru mērķis ir garantēt elektronisko sūtījumu drošību, piemēram, elektronisko parakstu, vai uzticamības pakalpojumus, piemēram, elektroniskos piegādes pakalpojumus, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 910/2014 ⁽¹⁷⁾.
- (92) Ir svarīgi apkopot ticamus un salīdzināmus datus par ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru rezultātiem, lai varētu uzraudzīt šīs direktīvas īstenošanu un piemērošanu. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāvērtē un jāapkopo dati, kas ir pietiekami detalizēti, lai dotu iespēju veikt precīzu novērtējumu par to, kā direktīva darbojas praksē, un minētie dati būtu jā dara zināmi Komisijai. Datu sniegšanas veidlapa, kas paredzēta šādu datu pārsūtīšanai Komisijai, būtu jāizveido Komisijai, kurai palīdz komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁸⁾ nozīmē. Veidlapā būtu jāiekļauj saraksts ar visām dalībvalstīm kopīgo procedūru galvenajiem rezultātiem. Piemēram, pārstrukturēšanas procedūras gadījumā minētie galvenie rezultāti varētu būt šādi: tiesas apstiprināts plāns; plāni, kurus tiesa nav apstiprinājusi; pārstrukturēšanas procedūras, kuras ir pārvērstas likvidācijas procedūrās vai izbeigtas, jo likvidācijas procedūras tika uzsāktas, pirms tiesa bija apstiprinājusi plānu. Nebūtu jāprasa, lai dalībvalstis informētu par rezultātu veidu sadalījumu attiecībā uz tādām procedūrām, kuras noslēdzas pirms jebkādu attiecīgu pasākumu veikšanas, tā vietā tās varētu informēt par visu to procedūru kopējo skaitu, kuras atzītas par nepieņemamām, noraidītas vai atsauktas pirms to uzsākšanas.
- (93) Datu sniegšanas veidlapā būtu jāiekļauj saraksts ar iespējām, ko dalībvalstis varētu ņemt vērā, kad tās nosaka parādnieka lielumu, atsaucoties uz vienu vai vairākiem elementiem MVU un lielo uzņēmumu definīcijā, kuri ir kopīgi visās dalībvalstīs. Sarakstā būtu jāiekļauj iespēja noteikt parādnieku lielumu, pamatojoties tikai uz darba ņēmēju skaitu. Veidlapā: būtu jādefinē arī vidējo izmaksu un vidējo atgūšanas likmju elementi, par kuriem dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai vākt datus brīvprātīgi; vajadzētu būt norādēm par elementiem, ko varētu ņemt vērā, kad dalībvalstis izmanto paraugu atlases metodi, piemēram, par paraugu izmēriem, lai nodrošinātu reprezentativitāti ģeogrāfiskā sadalījuma, parādnieku lieluma un nozares izpratnē; un būtu jāietver dalībvalstīm iespēja sniegt jebkādu pieejamu papildu informāciju, piemēram, par parādnieku aktīvu un saistību kopējo apjomu.
- (94) Finanšu tirgu stabilitāte lielā mērā ir atkarīga no finanšu nodrošinājuma mehānismiem, it īpaši, kad nodrošinājums tiek sniegts saistībā ar dalību izraudzītās sistēmās vai centrālo banku operācijās un kad centrālajiem darījumu partneriem tiek sniegta drošības rezerve. Tā kā to finanšu instrumentu vērtība, kas sniegti kā nodrošinājums, var būt ļoti svārstīga, ir izšķiroši svarīgi realizēt to vērtību ātri, pirms tā samazinās. Tāpēc Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/26/EK ⁽¹⁹⁾ un 2002/47/EK ⁽²⁰⁾ noteikumi un Regula (ES) Nr. 648/2012 būtu jāpiemēro neatkarīgi no šīs direktīvas noteikumiem. Dalībvalstīm būtu jāļauj savstarpējā ieskaita, tostarp noslēguma ieskaita, līgumus atbrīvot no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sekām pat tādos apstākļos, kad uz tiem neattiecas Direktīva 98/26/EK un 2002/47/EK un Regula (ES) Nr. 648/2012, ja šādu līgumu izpilde ir panākama saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem pat tad, ja ir uzsākta maksātnespējas procedūra.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.).

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/47/EK (2002. gada 6. jūnijs) par finanšu nodrošinājuma līgumiem (OV L 168, 27.6.2002., 43. lpp.).

Tas varētu attiekties uz būtisku skaitu jumta līgumu, ko gan nefinanšu, gan finanšu darījumu partneri plaši izmanto finanšu, enerģijas un izejvielu tirgos. Šādi līgumi samazina sistēmiskos riskus, jo īpaši atvasināto instrumentu tirgos. Tāpēc šādus līgumus varētu atbrīvot no ierobežojumiem, kas ar maksātnespējas tiesību aktiem noteikti izpildāmiem līgumiem. Tādējādi dalībvalstīm būtu arī jāļauj no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sekām atbrīvot likumiskus ieskaita līgumus, tostarp noslēguma ieskaita līgumus, kuri darbojas pirms uzsāktas maksātnespējas procedūras. Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana tomēr būtu jāattiecina uz summu, kas rodas ieskaita līgumu, tostarp noslēguma ieskaita līgumu, darbības rezultātā.

- (95) Dalībvalstīm, kuras ir 2001. gada 16. novembrī Keiptaunā parakstītās Konvencijas par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās protokolu puses, būtu jāspēj arī turpmāk izpildīt savas esošās starptautiskās saistības. Šīs direktīvas noteikumi par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumiem būtu jāpiemēro ar atkāpēm, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu minēto noteikumu piemērošanu, neskarot minētās Konvencijas un tās protokolu piemērošanu.
- (96) Sabiedrību tiesībām nebūtu nelabvēlīgi jāietekmē pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas un īstenošanas procesa iedarbīgums. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atkāpties no prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1132 ⁽²¹⁾ attiecībā uz pienākumiem sasaukt akcionāru (dalībnieku) sapulci un uz pirmpirkuma tiesību pamata akcijas (pamatkapitāla daļas) piedāvāt esošajiem akcionāriem (dalībniekiem), šādu atkāpi piemērojot tādā apmērā un uz tādu laikposmu, kāds nepieciešams, lai nodrošinātu, ka akcionāri (dalībnieki) neapgrūtinā pārstrukturēšanas centienus, ļaunprātīgi izmantojot savas minētajā direktīvā paredzētās tiesības. Piemēram, dalībvalstīm varētu rasties vajadzība atkāpties no pienākuma sasaukt akcionāru (dalībnieku) sapulci vai atkāpes no normāliem laikposmiem gadījumos, kad vadībai ir jāveic steidzami pasākumi, lai saglabātu sabiedrības aktīvus, piemēram, lūdzot atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, un ja tiek konstatēts būtisks un pēkšņs parakstītā kapitāla zudums un pastāv maksātnespējas iespējamība. Atkāpes no sabiedrību tiesībām varētu būt nepieciešamas arī tad, ja pārstrukturēšanas plānā ir paredzēta jaunu akciju (pamatkapitāla daļu) emisija, kuras prioritārā kārtā varētu piedāvāt kreditoriem, kapitalizējot parādsaistības, vai parakstītā kapitālā apjoma samazināšana uzņēmuma daļējas pārejas gadījumā. Šādām atkāpēm vajadzētu būt ierobežotām laikā, ciktāl dalībvalstis šādas atkāpes uzskata par vajadzīgām preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma izveidei. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam pilnībā vai daļēji, uz nenoteiktu vai uz ierobežotu laikposmu atkāpties no sabiedrību tiesībām, ja tās nodrošina, ka to sabiedrību tiesībās ietvertās prasības nelabvēlīgi neietekmē pārstrukturēšanas procesa iedarbīgumu, vai ja dalībvalstīm ir citi, vienlīdz iedarbīgi rīki, lai nodrošinātu, ka attiecīgi akcionāri (dalībnieki) nesamērīgi nekavē tāda pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu vai īstenošanu, ar ko tiktu atjaunota uzņēmuma pastāvētspēja. Šajā kontekstā dalībvalstīm īpaša nozīme būtu jāpiešķir ar atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu un pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu saistīto noteikumu iedarbīgumam, kuru nevajadzētu nepamatoti mazināt ar akcionāru (dalībnieku) sapulču sasaukšanu vai to rezultātiem. Tādēļ Direktīva (ES) 2017/1132 būtu attiecīgi jāgroza. Dalībvalstīm vajadzētu būt zināmai izvērtēšanas brīvībai attiecībā uz to, kādas atkāpes valsts sabiedrību tiesību kontekstā ir nepieciešamas, lai efektīvi īstenotu šo direktīvu, un tām vajadzētu arī būt iespējai paredzēt līdzīgus atbrīvojumus no Direktīvas (ES) 2017/1132 maksātnespējas procedūrā, uz ko neattiecas šī direktīva, bet kuri ļauj veikt pārstrukturēšanas pasākumus.
- (97) Attiecībā uz datu sniegšanas veidlapas izveidošanu un turpmākām izmaiņām tajā īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (98) Komisijai būtu jāveic pētījums, lai izvērtētu nepieciešamību iesniegt tiesību akta priekšlikumus, ar kuriem reglamentē tādu personu maksātnespēju, kuras nedz nodarbojas ar tirdzniecību, nedz veic darījumdarbību, nedz strādā amatniecībā vai profesijā, kuras, būdamas patērētāji, ir rīkojušās godprātīgi, uz laiku vai pastāvīgi nespēj parādu dzēšanas termiņā tos samaksāt. Ar šādu pētījumu būtu jāizmeklē, vai minētajām personām jānodrošina iespējas iegādāties pamatpreces un pakalpojumus, lai viņām garantētu pienācīgus dzīves apstākļus.
- (99) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽²²⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OVL 169, 30.6.2017., 46. lpp.).

⁽²²⁾ OVC 369, 17.12.2011., 14. lpp.

(100) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus nevar pienācīgi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo atšķirības starp valstīs spēkā esošajiem pārstrukturēšanas un maksātspējas regulējumiem turpinātu radīt šķēršļus brīvai kapitāla aprītei un brīvībai veikt uzņēmējdarbību, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(101) Eiropas Centrālā banka sniedza atzinumu 2017. gada 7. jūnijā ⁽²³⁾,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par:

- a) preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, kurš ir pieejams finansiālās grūtībās nonākušiem parādniekiem apstākļos, kad pastāv maksātspējas iespējamība, un kura mērķis ir novērst maksātspēju un nodrošināt parādnieku pastāvētspēju;
- b) procedūrām, ar kurām tiek panākta tādu parādsaistību dzēšana, kas radušās maksātspējīgiem uzņēmējiem; un
- c) ar pārstrukturēšanu, maksātspēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem.

2. Šī direktīva neattiecas uz šā panta 1. punktā minētajām procedūrām, kas attiecas uz parādniekiem, kuri ir:

- a) apdrošināšanas sabiedrības vai pārāpdrošināšanas sabiedrības, kas definētas Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 1. un 4. punktā;
- b) kredītiestāde, kas definēta Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punktā;
- c) ieguldījumu brokeru sabiedrības vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kas definēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 2. un 7. apakšpunktā;
- d) centrālie darījumu partneri, kas definēti Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 1. punktā;
- e) centrālie vērtspapīru depozitāriji, kas definēti Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
- f) citas finanšu iestādes vai vienības, kas minētas Direktīvas 2014/59/ES 1. panta 1. punkta pirmajā daļā;
- g) publiskas struktūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem; un
- h) fiziskas personas, kas nav uzņēmēji.

3. Dalībvalstis no šīs direktīvas piemērošanas jomas var izslēgt 1. punktā minētās procedūras, kuras attiecas uz parādniekiem, kas ir finanšu vienības, kuras nav 2. punktā minētās un kuras sniedz tādas finanšu pakalpojumus, uz ko attiecas speciāla kārtība, saskaņā ar kuru valstu uzraudzības vai noregulējuma iestādēm ir plašas pilnvaras iejaukties, kas ir pielīdzināmas pilnvarām, kas Savienības un valsts tiesību aktos noteiktas attiecībā uz 2. punktā minētajām finanšu vienībām. Dalībvalstis minēto speciālo kārtību paziņo Komisijai.

4. Dalībvalstis var 1. punkta b) apakšpunktā minēto procedūru piemērošanu attiecināt arī uz maksātspējīgām fiziskām personām, kuras nav uzņēmēji.

Dalībvalstis var ierobežot 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanu, attiecinot to tikai uz juridiskām personām.

⁽²³⁾ OVC 236, 21.7.2017., 2. lpp.

5. Dalībvalstis var paredzēt, ka 1. punkta a) apakšpunktā minēto preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu nepiemēro šādiem prasījumiem vai tas tos neskar:

- a) esošo vai bijušo darba ņēmēju esošie vai turpmākie prasījumi;
- b) prasījumi saistībā ar uzturlīdzekļu piedziņu, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām; vai
- c) prasījumi, kas izriet no parādnieka atbildības par neatļautu darbību.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka preventīvās pārstrukturēšanas regulējums nekādi neietekmē tiesības uz uzkrāto aroda pensiju.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "pārstrukturēšana" ir pasākumi, kuru mērķis ir pārstrukturēt parādnieka uzņēmumu un kuri ietver parādnieka aktīvu un saistību vai citas tā kapitāla struktūras sastāvdaļas sastāva, apstākļu vai struktūras maiņu, piemēram, uzņēmuma aktīvu vai sastāvdaļu pārdošanu un – ja to paredz valsts tiesību akti – darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanu, kā arī jebkādas vajadzīgās operatīvās izmaiņas vai minēto elementu kombināciju;
- 2) "ietekmētās personas" ir kreditori, tostarp, ja to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, darba ņēmēji, vai kreditoru kategorijas un, ja to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, kapitāla turētāji, kuru prasījumus vai intereses attiecīgi tieši ietekmē pārstrukturēšanas plāns;
- 3) "kapitāla turētājs" ir persona, kurai ir īpašumtiesību daļība attiecībā uz parādnieku vai parādnieka darījumdarbību, tostarp akcionārs (dalībnieki), ciktāl minētā persona nav kreditors;
- 4) "atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana" ir kreditora prasījuma pret parādnieku izpildes panākšanas tiesību pagaidu apturēšana, ko noteikusi tiesu vai administratīvā iestāde vai ko piemēro atbilstīgi likumam, un – ja tas paredzēts valsts tiesību aktos – kreditora prasījuma pret trešo personu, kas ir nodrošinājuma sniedzējs, izpildes panākšanas tiesību pagaidu apturēšana tiesvedības, administratīvā vai cita veida procesa kontekstā vai tiesību ārpustiesas kārtībā apķīlāt vai realizēt parādnieka aktīvus vai darījumdarbības pagaidu apturēšana;
- 5) "izpildāms līgums" ir līgums starp parādnieku un vienu vai vairākiem kreditoriem, uz kura pamata laikā, kad tiek noteikta vai piemērota atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana, pusēm joprojām ir pienākumi, kuri tām ir jāizpilda;
- 6) "kreditoru interešu ievērošanas kritērijs" ir kritērijs, kas ir izpildīts, ja neviena nepiekrītošā kreditora stāvoklis saistībā ar pārstrukturēšanas plānu nebūtu nelabvēlīgāks nekā šāda kreditora stāvoklis, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritāšu secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai nu likvidācijas gadījumā, neatkarīgi no tā, vai aktīvi tiek pārdoti pa daļām vai kā darbību turpinošs uzņēmums, vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts;
- 7) "jauns finansējums" ir jebkāda jauna finansiālā palīdzība, kuru piešķir esošs vai jauns kreditors, lai īstenotu pārstrukturēšanas plānu, un kura ir iekļauta šajā pārstrukturēšanas plānā;
- 8) "pagaidu finansējums" ir jebkāda jauna finansiālā palīdzība, kuru piešķir esošs vai jauns kreditors un kurā ir ietverta vismaz finansiāla palīdzība atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikā, un kura ir pienācīga un nepieciešama uzreiz, lai parādnieka uzņēmums varētu turpināt darboties vai lai tiktu saglabāta vai palielināta šā uzņēmuma vērtība;
- 9) "uzņēmējs" ir fiziska persona, kas veic tirdzniecību, darījumdarbību, darbojas amatniecībā vai profesijā;
- 10) "pilnīga parādsaistību dzēšana" ir prasības uzņēmējiem samaksāt viņu vēl nesamaksāto dzēšamo parādu summu noraidīšana vai vēl nesamaksāto dzēšamo parādu summas kā tādas atcelšana, kura ir daļa no procedūras, kur varētu būt ietverta aktīvu realizācija vai atmaksas plāns, vai abi;
- 11) "atmaksas plāns" ir programma, saskaņā ar kuru maksātspējīgs uzņēmējs kreditoriem konkrētos datumos samaksā konkrētas summas, vai periodisks uzņēmēja rīcībā esošo ienākumu konkrētas daļas pārveidums kreditoriem saistību dzēšanas laikposmā;

- 12) "pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists" ir persona vai struktūra, ko tiesa vai administratīvā iestāde iecēlusi, lai tā veiktu jo īpaši vienu vai vairākus no šādiem uzdevumiem:
 - a) palīdzēt parādniekam vai kreditoriem izstrādāt vai apspriest pārstrukturēšanas plānu;
 - b) pārstrukturēšanas plāna apspriešanas laikā uzraudzīt parādnieka darbību un ziņot tiesai vai administratīvajai iestādei;
 - c) pārstrukturēšanas plāna apspriešanas laikā īstenot daļēju kontroli pār parādnieka aktīviem vai darbību.
2. Šajā direktīvā šādi jēdzieni jāsaprot tā, kā tie definēti valsts tiesību aktos:
 - a) maksātnespēja;
 - b) maksātnespējas iespējamība;
 - c) mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi ("MVU").

3. pants

Agrīna brīdināšana un piekļuve informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādniekiem ir pieejams viens vai vairāki skaidri un pārredzami agrīnas brīdināšanas rīki, ar ko ir iespējams atklāt apstākļus, kas varētu radīt maksātnespējas iespējamību, un kas var viņiem signalizēt par nepieciešamību nekavējoties rīkoties.

Pirmās daļas nolūkos dalībvalstis var izmantot aktuālas IT tehnoloģijas, ar kurām dara zināmus vēstījumus un publisko paziņojumus.

2. Pie agrīnās brīdināšanas rīkiem var piederēt šādi pasākumi:

- a) brīdināšanas mehānismi gadījumiem, kad parādnieks nav veicis konkrēta veida maksājumus;
- b) privātu vai publisku organizāciju sniegti konsultāciju pakalpojumi;
- c) stimuli, kas saskaņā ar valstu tiesību aktiem ir paredzēti trešām personām, kurām ir nozīmīga informācija par parādnieku, piemēram, grāmatveži, nodokļu un sociālās nodrošināšanas iestādes, lai norādītu parādniekam uz negatīvu attīstību.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka parādniekiem un darbinieku pārstāvjiem ir pieejama attiecīga un aktuāla informācija par pieejamajiem agrīnas brīdināšanas rīkiem, kā arī par pieejamām procedūrām un pasākumiem saistībā ar pārstrukturēšanu un parādsaistību dzēšanu.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par piekļuvi agrīnas brīdināšanas rīkiem ir publiski pieejama tiešsaistē un ka tā ir viegli pieejama un izklāstīta ērti lietojamā veidā, jo īpaši MVU.

5. Dalībvalstis var sniegt atbalstu darbinieku pārstāvjiem parādnieka ekonomiskā stāvokļa izvērtēšanā.

II SADAĻA

PREVENTĪVĀS PĀRSTRUKTURĒŠANAS REGULĒJUMI

1. NODAĻA

Preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma pieejamība

4. pants

Preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma pieejamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas iespējamības apstākļos parādnieki var izmantot preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, kas tiem dod pārstrukturēšanas iespēju nolūkā novērst maksātnespēju un nodrošināt savu pastāvētspēju, neskarot citus risinājumus ar mērķi izvairīties no maksātnespējas, tādējādi aizsargājot darbvietas un saglabājot uzņēmējdarbību.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka parādnieki, attiecībā uz kuriem ir stājies spēkā spriedums par smagiem valsts tiesību aktos noteiktu grāmatvedības vai uzskaites pienākumu pārkāpumiem, preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam var piekļūt vienīgi pēc tam, kad tie veikuši pienācīgus pasākumus, lai labotu pārkāpumus, par kuriem piemērots spriedums, tādējādi sniedzot kreditoriem informāciju, kas tiem ir nepieciešama, lai tie varētu pieņemt lēmumu pārstrukturēšanas sarunās.

3. Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest pastāvētspējas pārbaudi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka šādas pārbaudes nolūks ir izslēgt parādniekus, kuriem nav pastāvētspējas izredžu, un ja to var veikt, nenodarot kaitējumu parādnieku aktīviem.

4. Dalībvalstis var ierobežot to, cik reizu parādnieks konkrētā laikposmā var izmantot šajā direktīvā paredzēto preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu.

5. Šajā direktīvā paredzētais preventīvās pārstrukturēšanas regulējums var sastāvēt no vienas vai vairākām procedūrām, pasākumiem vai noteikumiem, no kuriem daži var notikt ārpus tiesībsargāšanas kārtībā, neskarot citus pārstrukturēšanas regulējumus, kas paredzēti valsts tiesību aktos.

Dalībvalstis nodrošina, ka parādniekiem un ietekmētajām personām šāds pārstrukturēšanas regulējums saskaņotā veidā piešķir tiesības un aizsardzības līdzekļus, kas paredzēti šajā sadaļā.

6. Dalībvalstis var ieviest normas, kas tiesu vai administratīvās iestādes iesaistīšanos preventīvās pārstrukturēšanas regulējumā samazina līdz nepieciešamam un samērīgam minimumam, vienlaikus nodrošinot to, ka tiek aizsargātas visu ietekmēto personu un attiecīgo ieinteresēto personu tiesības.

7. Šajā direktīvā paredzētais preventīvās pārstrukturēšanas regulējums ir pieejams pēc parādnieku pieteikuma.

8. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka šajā direktīvā paredzētais preventīvās pārstrukturēšanas regulējums ir pieejams pēc kreditoru un darbinieku pārstāvju lūguma, ja tam piekrit parādnieks. Dalībvalstis var attiecināt minēto prasību par parādnieka piekrišanas saņemšanu tikai uz gadījumiem, kad parādnieki ir MVU.

2. NODAĻA

Preventīvās pārstrukturēšanas plāna apspriešanas atvieglošana

5. pants

Parādnieka manta pašā valdījumā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādnieki, kas izmanto preventīvās pārstrukturēšanas procedūras, turpina pilnā apmērā vai vismaz daļēji īstenot kontroli pār saviem aktīviem un savu uzņēmumu ikdienas darbību.

2. Ja nepieciešams, tiesu vai administratīvā iestāde par pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšanu lemj atkarībā no katra konkrētā gadījuma apstākļiem, izņemot konkrētus apstākļus, kad dalībvalstis var noteikt prasību šādu praktizējošu speciālistu iecelt obligāti ikvienā gadījumā.

3. Dalībvalstis paredz, lai pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists, kurš palīdz parādniekam un kreditoriem izstrādāt un apspriest pārstrukturēšanas plānu, tiktu iecelts vismaz šādos gadījumos:

- a) ja atsevišķu izpildes panākšanas darbību vispārējo apturēšanu saskaņā ar 6. panta 3. punktu nosaka tiesu vai administratīvā iestāde, un tiesu vai administratīvā iestāde nolemj, ka šāds praktizējošs speciālists ir nepieciešams, lai aizsargātu pušu intereses;
- b) ja pārstrukturēšanas plāns ir jāapstiprina tiesu vai administratīvajai iestādei, izmantojot pārkategoriju piespiedu piemērošanu saskaņā ar 11. pantu; vai
- c) ja to pieprasa parādnieks vai kreditoru vairākums, ar noteikumu, ka pēdējā gadījumā kreditori sedz praktizējošā speciālista izmaksas.

6. pants

Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādnieki var izmantot atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, lai atbalstītu preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma pārstrukturēšanas plāna apspriešanu.

Dalībvalstis var paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes var atteikt noteikt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, ja šāda apturēšana nav nepieciešama vai ja tādējādi netiktu sasniegts pirmajā daļā izklāstītais mērķis.

2. Neskarot 4. un 5. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana var attiekties uz visa veida prasījumiem, tostarp nodrošinātiem prasījumiem un privileģētiem prasījumiem.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana var būt vispārēja un aptvert visus kreditorus, vai ka tā var būt ierobežota un aptvert vienu vai vairākus atsevišķus kreditorus vai kreditoru kategorijas.

Ja apturēšana ir ierobežota, apturēšanu piemēro tikai tiem kreditoriem, kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir bijuši informēti par pārstrukturēšanas plāna apspriešanu vai par apturēšanu, kā minēts 1. punktā.

4. Dalībvalstis konkrēti definētos apstākļos no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas tvēruma var izslēgt konkrētus prasījumus vai prasījumu kategorijas, ja šāda izslēgšana ir pienācīgi pamatota un ja:

- a) nav domājams, ka izpildes panākšana kaitēs darījumdarbības pārstrukturēšanai; vai
- b) apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu minētos prasījumus izvirzījušos kreditorus.

5. Šā panta 2. punkts neattiecas uz darba ņēmēju prasījumiem.

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis var darba ņēmēju prasījumiem piemērot 2. punktu, ja un ciktāl dalībvalstis nodrošina, ka šādu prasījumu samaksa tiek preventīvās pārstrukturēšanas regulējumos garantēta ar līdzīgu aizsardzības līmeni.

6. Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sākotnējo ilgumu ierobežo līdz maksimālajam laikposmam, kas nepārsniedz četrus mēnešus.

7. Neatkarīgi no 6. punkta dalībvalstis var pēc parādnieka, kreditora vai, attiecīgā gadījumā, pēc pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista lūguma dot tiesu vai administratīvajām iestādēm iespēju pagarināt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas ilgumu vai noteikt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu no jauna. Šādu atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas pagarinājumu vai jaunu apturēšanu nosaka vienīgi, ja precīzi noteikti apstākļi apliecina, ka šāds pagarinājums vai jauna apturēšana ir pienācīgi pamatota, piemēram:

- a) pārstrukturēšanas plāna apspriešanā ir gūti nozīmīgi panākumi;
- b) atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas turpināšanai nav netaisnīgas nelabvēlīgas ietekmes uz ietiekto personu tiesībām vai interesēm; vai
- c) maksātspējas procedūra, kas varētu noslēgties ar parādnieka likvidāciju saskaņā ar valsts tiesību aktiem, vēl nav uzsākta attiecībā uz parādnieku.

8. Kopumā atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas ilgums, ieskaitot pagarināšanu un atjaunošanu, nepārsniedz divpadsmit mēnešus.

Ja dalībvalstis izvēlas šo direktīvu īstenot, izmantojot vienu vai vairākas no procedūrām vai pasākumiem, kas neatbilst paziņošanas nosacījumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2015/848 A pielikumu, kopējais apturēšanas ilgums šādās procedūrās ir ierobežots līdz laikposmam, kas nepārsniedz četrus mēnešus, ja parādnieka galveno interešu centrs ir pārvietots uz citu dalībvalsti trīs mēnešu laikposmā pirms lūguma iesniegšanas par preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšanu.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesu vai administratīvās iestādes atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu var atcelt šādos gadījumos:

- a) apturēšana vairs neatbilst mērķim atbalstīt pārstrukturēšanas plāna apspriešanu, piemēram, ja kļūst acīmredzams, ka kreditoru procentuālā daļa, kura saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ir pietiekama, lai novērstu pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu, neatbalsta apspriešanas turpināšanu;
- b) pēc parādnieka vai pārstrukturēšanas jomā praktizējošā speciālista lūguma;

- c) kad tas paredzēts valsts tiesību aktos – ja atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana ir vai būtu netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmējusi vienu vai vairākus kreditorus vai vienu vai vairākas kreditoru kategorijas; vai
- d) kad tas paredzēts valsts tiesību aktos – ja apturēšana var noslēgties ar kreditora maksātspēju.

Dalībvalstis var paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas atcelšana saskaņā ar pirmo daļu ir iespējama tikai gadījumos, kad kreditoriem nav bijusi iespēja tikt uzklautiem, pirms apturēšana bija stājusies spēkā vai pirms tiesu vai administratīvā iestāde bija noteikusi laikposma pagarināšanu.

Dalībvalstis var paredzēt minimālo laikposmu, kas nepārsniedz 6. punktā minēto laikposmu, kura laikā atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu nevar atcelt.

7. pants

Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sekas

1. Ja valsts tiesību aktos paredzētais parādnieka pienākums iesniegt pieteikumu par tādas maksātspējas procedūras uzsākšanu, kura varētu noslēgties ar parādnieka likvidāciju, rodas atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikā, minēto pienākumu aptur uz minētās apturēšanas laiku.
2. Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana, kas notiek saskaņā ar 6. pantu, uz apturēšanas laiku neļauj pēc viena vai vairāku kreditoru lūguma uzsākt tādu maksātspējas procedūru, kura varētu noslēgties ar parādnieka likvidāciju.
3. Dalībvalstis var atkāpties no 1. un 2. punkta gadījumā, ja parādnieks nav spējīgs paredzētajā termiņā samaksāt savus parādus. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka tiesu vai administratīvā iestāde var nolemt atstāt spēkā atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas priekšrocību, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, tādas maksātspējas procedūras uzsākšana, kura varētu noslēgties ar parādnieka likvidāciju, neatbilstu kreditoru vispārējām interesēm.
4. Dalībvalstis paredz noteikumus, ar kuriem novērš, ka – sakarā ar parādiem, kuri radušies pirms apturēšanas tikai tadēļ, ka parādnieks tos nebija samaksājis, – kreditori, uz kuriem attiecas apturēšana, izvairās izpildīt vai izbeidz, paātrina vai citādi parādniekam nelabvēlīgā veidā pārveido būtiskus izpildāmus līgumus. Būtiskus izpildāmus līgumus saprot kā izpildāmus līgumus, kas ir nepieciešami uzņēmuma ikdienas darbības turpināšanai, tostarp līgumus par piegādēm, kuru apturēšanas dēļ iestātos parādnieka darbību dīkstāve.

Pirmā daļa neliedz dalībvalstīm piešķirt šādiem kreditoriem atbilstošus aizsardzības līdzekļus, lai novērstu, ka tiem minētās daļas rezultātā tiek radīta netaisnīga nelabvēlīga ietekme.

Dalībvalstis var noteikt, ka šo punktu piemēro arī nebūtiskiem izpildāmiem līgumiem.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditori nedrīkst izvairīties no izpildāmu līgumu izpildes vai tos izbeigt, paātrināt vai citādi pārveidot parādniekam nelabvēlīgā veidā, izmantojot līguma klauzulu, kurā paredzēti šādi pasākumi, tikai šādu iemeslu dēļ:
 - a) lūgums uzsākt preventīvās pārstrukturēšanas procedūru;
 - b) lūgums apturēt atsevišķas izpildes panākšanas darbības;
 - c) preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšana; vai
 - d) atsevišķu izpildes panākšanas darbību kā tādu apturēšanas noteikšana.
6. Dalībvalstis var paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana neattiecas uz savstarpējā ieskaita līgumiem, tostarp noslēguma ieskaita līgumiem, finanšu tirgos, enerģijas tirgos un izejvielu tirgos pat apstākļos, kad 31. panta 1. punkts nav piemērojams, – ja šādu līgumu izpilde ir panākama saskaņā ar valstu maksātspējas tiesību aktiem. Apturēšana tomēr attiecas uz prasījuma izpildes panākšanu, ko īsteno kreditors pret parādnieku, ja šis prasījums radies savstarpējā ieskaita līguma darbības rezultātā.

Pirmo daļu nepiemēro līgumiem par to preču, pakalpojumu vai energoresursu piegādi, kas nepieciešami parādnieka uzņēmuma darbībai, izņemot, ja šādi līgumi ir tādas pozīcijas veidā, kas tiek tirgota biržā vai citā tirgū, un ir tādi, ka tos jebkurā laikā var aizstāt ar pašreizējo tirgus vērtību.

7. Dalībvalstis nodrošina, lai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas pārtraukšana bez pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas pati par sevi nebūtu iemesls tādas maksātnespējas procedūras uzsākšanai, kura varētu noslēgties ar parādnieka likvidāciju, ja vien nav izpildīti pārējie šādas uzsākšanas nosacījumi, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.

3. NODAĻA

Pārstrukturēšanas plāni

8. pants

Pārstrukturēšanas plānu saturs

1. Dalībvalstis paredz, lai ikvienā pārstrukturēšanas plānā, kas tiek iesniegts pieņemšanai saskaņā ar 9. pantu vai apstiprināšanai tiesu vai administratīvajā iestādē saskaņā ar 10. pantu, būtu ietverta vismaz šāda informācija:

- a) parādnieka identitāte;
- b) parādnieka aktīvi un saistības pārstrukturēšanas plāna iesniegšanas brīdī, tostarp aktīvu vērtība, parādnieka ekonomiskās situācijas un darba ņēmēju stāvokļa apraksts un parādnieka grūtību cēloņu un apmēra apraksts;
- c) ietekmētās personas, kuras minētas individuāli vai aprakstītas pēc parāda kategorijām saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kā arī to prasījumi vai dalība, uz ko attiecas pārstrukturēšanas plāns;
- d) attiecīgā gadījumā – kategorijas, kurās pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas vajadzībām apvienotas ietekmētās personas, un attiecīgā katras kategorijas prasījumu un dalības vērtība;
- e) attiecīgā gadījumā – personas, kuras minētas individuāli vai aprakstītas pēc parāda kategorijām saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kuras neietekmē pārstrukturēšanas plāns, – kopā ar to iemeslu aprakstu, kāpēc ir ierosināts tās neietekmēt;
- f) attiecīgā gadījumā – pārstrukturēšanas jomā praktizējošā speciālista identitāte;
- g) pārstrukturēšanas plāna noteikumi, tostarp jo īpaši:
 - i) jebkādi ierosinātie pārstrukturēšanas pasākumi, kas minēti 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
 - ii) attiecīgā gadījumā – jebkādu ierosināto pārstrukturēšanas pasākumu ierosinātais ilgums;
 - iii) darbinieku pārstāvju informēšanas un uzklausišanas kārtība saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem;
 - iv) attiecīgā gadījumā, vispārējā ietekme uz nodarbinātību, piemēram, atlaišanas, īstermiņa darbs vai tamlīdzīgi aspekti;
 - v) parādnieka aplēstās finanšu plūsmas, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos; un
 - vi) jebkurš jauns finansējums, kas sagaidāms pārstrukturēšanas plāna ietvaros, un iemesli, kāpēc jaunais finansējums ir nepieciešams minētā plāna īstenošanai;
- h) pamatojums, kurā skaidrots, kāpēc ir saprātīgas izredzes ar pārstrukturēšanas plānu novērst parādnieka maksātnespēju un nodrošināt uzņēmuma pastāvētspēju, tostarp izklāstot priekšnosacījumus, kas vajadzīgi, lai plāns būtu sekmīgs. Dalībvalstis var pieprasīt, ka minēto pamatojumu sagatavo vai validē vai nu ārējs eksperts vai arī pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists, ja šāds praktizējošs speciālists ir iecelts.

2. Dalībvalstis pārstrukturēšanas plāniem nodrošina tiešsaistē pieejamu visaptverošu pārbaudes sarakstu, kurš ir pielāgots MVU vajadzībām. Pārbaudes sarakstā ir ietvertas praktiskas nostādnes par to, kā pārstrukturēšanas plāns jāizstrādā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Pārbaudes sarakstu dara pieejamu attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodās. Dalībvalstis apsver iespēju šo pārbaudes sarakstu darīt pieejamu vismaz vēl vienā citā valodā, it īpaši kādā no valodām, kas tiek izmantotas starptautiskajā darījumdarbībā.

*9. pants***Pārstrukturēšanas plānu pieņemšana**

1. Dalībvalstis nodrošina, lai – neatkarīgi no tā, kurš iesniedz pieteikumu par preventīvās pārstrukturēšanas procedūru saskaņā ar 4. pantu, – parādniekiem būtu tiesības iesniegt pārstrukturēšanas plānus ietekmētajām personām pieņemšanai.

Dalībvalstis var arī paredzēt, ka kreditoriem un pārstrukturēšanas jomā praktizējošiem speciālistiem ir tiesības iesniegt pārstrukturēšanas plānus, un paredzēt to, saskaņā ar kādiem nosacījumiem viņi to var darīt.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka ietekmētās personas ir tiesīgas balsot par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu.

Personām, kuras pārstrukturēšanas plāns neietekmē, minētā plāna pieņemšanā nav balsošanas tiesību.

3. Neatkarīgi no 2. punkta dalībvalstis var nepiešķirt balsošanas tiesības šādām personām:

- a) kapitāla turētāji;
- b) kreditori, kuru prasījumiem parastajā likvidācijas prioritāšu secībā ir zemāks rangs salīdzinājumā ar parasto, nenodrošināto kreditoru prasījumiem; vai
- c) jebkura ar parādnieku vai parādnieka darījumdarbību saistīta persona, kurai saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir interešu konflikts.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka ietekmētās personas tiek apvienotas atsevišķās kategorijās, kuras pietiekami atspoguļo interešu kopīgumu, pamatojoties uz pārbaudāmiem kritērijiem, saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas vajadzībām atsevišķās kategorijās apvieno vismaz nodrošināto un nenodrošināto prasījumu kreditorus.

Dalībvalstis var arī paredzēt, ka darba ņēmēju prasījumus uzskata par atsevišķu kategoriju.

Dalībvalstis var paredzēt, ka parādnieki, kuri ir MVU, var izvēlēties ietekmētās personas neiedalīt atsevišķās kategorijās.

Dalībvalstis ievieš piemērotus pasākumus ar mērķi nodrošināt, ka kategoriju izveide tiek veikta tā, lai īpaši ņemtu vērā neaizsargāto kreditoru, piemēram, mazo piegādātāju, aizsardzību.

5. Tiesu vai administratīvā iestāde pārbauda balsošanas tiesības un kategoriju izveidi, kad ir iesniegts lūgums apstiprināt pārstrukturēšanas plānu.

Dalībvalstis var pieprasīt, ka tiesu vai administratīvā iestāde balsošanas tiesības un kategoriju izveidi pārbauda un apstiprina agrākā posmā nekā pirmajā daļā minētajā posmā.

6. Ietekmētās personas pieņem pārstrukturēšanas plānu, ar noteikumu, ka katrā kategorijā ir sasniegts šo personu prasījumu vai dalības apmēra vairākums. Dalībvalstis papildus var pieprasīt, lai katrā kategorijā būtu sasniegts ietekmēto personu skaita vairākums.

Dalībvalstis nosaka, kāds vairākums ir nepieciešams pārstrukturēšanas plāna pieņemšanai. Minētais vairākums nepārsniedz 75 % no katrā kategorijā pārstāvēto prasījumu vai dalības apmēra vai – attiecīgā gadījumā – no ietekmēto personu skaita katrā kategorijā.

7. Neatkarīgi no 2.–6. punkta dalībvalstis var paredzēt, ka oficiālu balsojumu par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu var aizstāt ar vienošanos, ko atbalsta nepieciešamais vairākums.

*10. pants***Pārstrukturēšanas plānu apstiprināšana**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka vismaz šādi turpmāk minētie pārstrukturēšanas plāni ir saistoši iesaistītajām personām vienīgi tad, ja tos apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde:

- a) pārstrukturēšanas plāns, kas ietekmē to ietekmēto personu prasījumus vai dalību, kuras nepiekrīt pārstrukturēšanas plānam;
- b) pārstrukturēšanas plāns, kurā paredzēts jauns finansējums;
- c) pārstrukturēšanas plāns, saskaņā ar kuru tiek atlaists vairāk nekā 25 % darbaspēka, ja tas ir atļauts ar valsts tiesību aktiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai nosacījumi, ar kādiem tiesu vai administratīvā iestāde pārstrukturēšanas plānu var apstiprināt, būtu nepārprotami konkrētizēti un tajos būtu ietverts vismaz sekojošais:

- a) pārstrukturēšanas plāns ir pieņemts saskaņā ar 9. pantu;
- b) pret kreditoriem ar pietiekamu interešu kopīgumu tai pašā kategorijā izturas vienlīdzīgi, un veidā, kas ir proporcionāls viņu prasījumam;
- c) pārstrukturēšanas plāns saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir paziņots visām ietekmētajām personām;
- d) ja ir nepiekrītoši kreditori, pārstrukturēšanas plāns atbilst kreditoru interešu ievērošanas kritērijiem;
- e) attiecīgā gadījumā – jaunais finansējums ir nepieciešams pārstrukturēšanas plāna īstenošanai, un tam nav netaisnīgas nelabvēlīgas ietekmes uz kreditoru interesēm.

To, vai ir nodrošināta atbilstība pirmās daļas d) apakšpunktam, tiesu vai administratīvā iestāde pārbauda tikai tad, ja pārstrukturēšanas plāns tiek apstrīdēts, pamatojoties uz minēto iemeslu.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai tiesu vai administratīvajām iestādēm būtu iespēja atteikties apstiprināt pārstrukturēšanas plānu, ja, objektīvi spriežot, šādam plānam nebūtu izredžu novērst parādnieka maksātnespēju un nodrošināt uzņēmuma pastāvētspēju.

4. Ja, lai pārstrukturēšanas plāns kļūtu saistošs, tam ir nepieciešams tiesu vai administratīvās iestādes apstiprinājums, dalībvalstis nodrošina, ka lēmums tiek pieņemts efektīvi, lai panāktu jautājuma ātru norisi.

11. pants

Pārkategoriju piespiedu piemērošana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pārstrukturēšanas plānu, kuru nav apstiprinājušas ietekmētās personas, kā paredzēts 9. panta 6. punktā, katrā balsošanas kategorijā, tiesu vai administratīvā iestāde var apstiprināt pēc parādnieka priekšlikuma vai ar parādnieka piekrišanu un ka tas kļūst saistošs nepiekrītošajām balsošanas kategorijām, ja pārstrukturēšanas plāns atbilst vismaz šādiem nosacījumiem:

- a) tas atbilst 10. panta 2. un 3. punktam;
- b) to ir apstiprinājis:
 - i) ietekmēto personu balsošanas kategoriju vairākums, ar noteikumu, ka vismaz viena no minētajām kategorijām ir nodrošināto kreditoru kategorija vai tai ir augstāks prioritātes rangs nekā parasto, nenodrošināto kreditoru kategorijai; vai, ja tas nenotiek;
 - ii) vismaz viena ietekmēto personu balsošanas kategorija vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, tiesībās ierobežotu personu kategorija, kas nav kapitāla turētāju kategorija vai jebkura cita kategorija, kura pēc parādnieka kā darbību turpinoša uzņēmuma vērtēšanas nesāņemtu nekādu maksājumu vai nesaglabātu nekādu daļību, vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, varētu pamatoti uzskatīt, ka tā nesāņemtu nekādu maksājumu vai nesaglabātu nekādu daļību, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritārā secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- c) tas nodrošina, lai nepiekrītošās ietekmēto kreditoru balsošanas kategorijas būtu vismaz tikpat labvēlīgā situācijā kā citas tā pašā prioritātes ranga kategorijas un labvēlīgākā situācijā nekā jebkuras zemākas prioritātes kategorijas; un
- d) neviena ietekmēto personu kategorija saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu nevar saņemt vai paturēt vairāk par tās prasījumu vai daļības pilnu apjomu.

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis var noteikt, ka prasība saņemt parādnieka piekrišanu attiecas tikai uz gadījumiem, kad parādnieki ir MVU.

Dalībvalstis var palielināt plāna apstiprināšanai nepieciešamo ietekmēto personu kategoriju skaitu vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, tiesībās ierobežoto personu kategoriju skaitu, kā noteikts pirmās daļas b) apakšpunkta ii) punktā.

2. Atkāpjoties no 1. punkta c) apakšpunkta, dalībvalstis var paredzēt, ka nepiekrītošā ietekmēto kreditoru balsošanas kategorijas prasījumi tiek pilnībā apmierināti ar tādiem pašiem vai līdzvērtīgiem līdzekļiem, ja zemākas prioritātes kategorijai saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu ir paredzēts saņemt kādu maksājumu vai saglabāt kādu daļību.

Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest noteikumus, ar kuriem atkāpjas no pirmās daļas, ja tie ir nepieciešami pārstrukturēšanas plāna mērķu sasniegšanai un ja ar pārstrukturēšanas plānu netiek netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētas jebkādu ietekmēto personu tiesības vai intereses.

12. pants

Kapitāla turētāji

1. Ja dalībvalstis 9.–11. panta piemērošanu neattiecinā uz kapitāla turētājiem, tās ar citiem līdzekļiem nodrošina, lai minētie kapitāla turētāji nedrīkstētu nesamērīgi kavēt pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu un apstiprināšanu vai radīt tai šķēršļus.
2. Dalībvalstis arī nodrošina, lai kapitāla turētāji nedrīkstētu nesamērīgi kavēt pārstrukturēšanas plāna īstenošanu vai radīt tai šķēršļus.
3. Dalībvalstis var pielāgot to, kas saskaņā ar šo pantu ir nesamērīga kavēšana vai šķēršļu radīšana, nolūkā ņemt vērā, *inter alia*, to, vai parādnieks ir MVU vai liels uzņēmums; ierosinātos pārstrukturēšanas pasākumus, kas skar kapitāla turētāju tiesības; kapitāla turētāja veidu; to, vai parādnieks ir juridiska vai fiziska persona; vai to, vai partneriem sabiedrībā ir ierobežota vai neierobežota atbildība.

13. pants

Darba ņēmēji

1. Dalībvalstis nodrošina, lai ar preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu netiktu ietekmētas darba ņēmēju individuālās un kolektīvās tiesības atbilstīgi Savienības un valsts darba tiesībām, piemēram:
 - a) tiesības uz kolektīvām sarunām un protesta akcijām; un
 - b) tiesības uz informāciju un uz klausīšanu saskaņā ar Direktīvu 2002/14/EK un Direktīvu 2009/38/EK, jo īpaši:
 - i) darbinieku pārstāvju informēšana par uzņēmuma vai uzņēmējdarbības darbību jaunāko un iespējamo attīstību un ekonomisko situāciju, dodot viņiem iespēju informēt parādnieku par bažām attiecībā uz darījumdarbības stāvokli un attiecība uz nepieciešamību apsvērt pārstrukturēšanas mehānismu izmantošanu;
 - ii) darbinieku pārstāvju informēšana par jebkuru preventīvās pārstrukturēšanas procedūru, kas varētu ietekmēt nodarbinātību, piemēram, darbinieku iespējas atgūt savas algas un jebkurus turpmākos maksājumus, tostarp aroda pensijas;
 - iii) darbinieku pārstāvju informēšana un uz klausīšana par pārstrukturēšanas plāniem, pirms tie tiek iesniegti pieņemšanai saskaņā ar 9. pantu vai apstiprināšanai tiesu vai administratīvajā iestādē saskaņā ar 10. pantu;
 - c) tiesības, kas garantētas ar Direktīvām 98/59/EK, 2001/23/EK un 2008/94/EK.
2. Ja pārstrukturēšanas plānā ir ietverti pasākumi, ar kuriem darba organizācijā vai līgumattiecībās ar darba ņēmējiem ievieš izmaiņas, minētie darba ņēmēji minētos pasākumus apstiprina, ja valsts tiesību aktos vai koplīgumos ir paredzēta apstiprināšana šādos gadījumos.

14. pants

Tiesu vai administratīvās iestādes veiktā vērtēšana

1. Tiesu vai administratīvā iestāde pieņem lēmumu par parādnieka darījumdarbības vērtēšanu tikai tad, ja nepiekrītošā ietekmētā persona ir pārstrukturēšanas plānu apstrīdējusi, balstoties vai nu uz:
 - a) apgalvojumu, ka nav izpildīts 2. panta 1. punkta 6) apakšpunktā minētais kreditoru interešu ievērošanas kritērijs; vai
 - b) apgalvojumu, ka ir pārkāpti 11. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētie pārkatēriju piespiedu piemērošanas nosacījumi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesu vai administratīvās iestādes, lai pieņemtu lēmumu par vērtēšanu saskaņā ar 1. punktu, var iecelt vai uzklausīt pienācīgi kvalificētus lietpratējus.

3. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka nepiekrītošā ietekmētā persona apstrīdēšanu var īstenot, vēršoties tiesu vai administratīvajā iestādē, kas tiek lūgta apstiprināt pārstrukturēšanas plānu.

Dalībvalstis var nodrošināt, ka šādu apstrīdēšanu var īstenot lēmuma par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu pārsūdzības ietvaros.

15. pants

Pārstrukturēšanas plānu sekas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pārstrukturēšanas plāni, kurus apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde, ir saistoši visām ietekmētajām personām, kuras minētas vai aprakstītas saskaņā ar 8. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka pārstrukturēšanas plāns neietekmē kreditorus, kuri nav iesaistīti šā plāna pieņemšanā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

16. pants

Pārsūdzības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts tiesību aktos paredzētas pārsūdzības par tiesu iestādes pieņemtu lēmumu, ar ko apstiprināts vai noraidīts pārstrukturēšanas plāns, tiek iesniegtas augstākas instances tiesu iestādē.

Dalībvalstis nodrošina, ka pārsūdzības par administratīvas iestādes pieņemtu lēmumu, ar ko apstiprināts vai noraidīts pārstrukturēšanas plāns, tiek iesniegtas tiesu iestādē.

2. Pārsūdzības risina efektīvi, nolūkā tās ātri izskatīt.

3. Pārsūdzība par lēmumu, ar ko apstiprināts pārstrukturēšanas plāns, neaptur minētā plāna izpildi.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, dalībvalstis var paredzēt, ka tiesu iestādes var apturēt pārstrukturēšanas plāna vai to daļu izpildi, ja tas ir nepieciešams un lietderīgi kādas personas interešu aizsardzībai.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai, ja pārsūdzība saskaņā ar 3. punktu tiek apmierināta, tiesu iestāde varētu:

a) atcelt pārstrukturēšanas plānu; vai

b) apstiprināt pārstrukturēšanas plānu – vai nu ar grozījumiem, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, vai bez grozījumiem.

Dalībvalstis var paredzēt, ka, ja pārstrukturēšanas plāns tiek apstiprināts saskaņā ar pirmās daļas b) apakšpunktu, jebkurai personai, kura ir cietusi finansiālus zaudējumus un kuras pārsūdzība ir apmierināta, tiek piešķirta kompensācija.

4. NODAĻA

Aizsardzība attiecībā uz jaunu finansējumu, pagaidu finansējumu un citiem ar pārstrukturēšanu saistītiem darījumiem

17. pants

Aizsardzība attiecībā uz jaunu finansējumu un pagaidu finansējumu

1. Dalībvalstis nodrošina, lai jauns finansējums un pagaidu finansējums tiktu pienācīgi aizsargāts. Paredz vismaz, ka parādnieka vēlākas maksātnespējas gadījumā:

a) jaunu finansējumu un pagaidu finansējumu neatzīst par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu; un

- b) šāda finansējuma piešķirējiem nerodas civilā, administratīvā vai kriminālā atbildība, tā iemesla dēļ, ka šāds finansējums kaitē kreditoru kopumam, – izņemot, ja pastāv citi papildu iemesli, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.
2. Dalībvalstis var paredzēt, ka 1. punktu piemēro tikai jaunam finansējumam, ja restrukturizācijas plānu ir apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde, un pagaidu finansējumam, kuram ir tikusi piemērota *ex ante* kontrole.
3. Dalībvalstis var izslēgt no 1. panta piemērošanas jomas pagaidu finansējumu, kas piešķirts pēc tam, kad parādnieks vairs nespēj paredzētajā termiņā samaksāt savus parādus.
4. Dalībvalstis var paredzēt, ka personām, kas piešķir jaunu vai pagaidu finansējumu, tiek piešķirtas tiesības saņemt maksājumu ar augstāku prioritāti vēlāku maksātnespējas procedūru kontekstā salīdzinājumā ar citiem kreditoriem, kuru prasījumiem citādi būtu augstāka vai vienāda prioritāte.

18. pants

Aizsardzība attiecībā uz citiem ar pārstrukturēšanu saistītiem darījumiem

1. Neskarot 17. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka jebkuras vēlākas parādnieka maksātnespējas gadījumā darījumi, kas ir pienācīgi un uzreiz nepieciešami pārstrukturēšanas plāna apspriešanai, netiek atzīti par spēkā neesošiem, par tādiem, kas var tikt atzīti par spēkā neesošiem, vai par neizpildāmiem tā iemesla dēļ, ka šādi darījumi kaitē kreditoru kopumam, – izņemot, ja pastāv citi papildu iemesli, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.
2. Dalībvalstis var paredzēt, ka 1. punktu piemēro tikai tad, kad plānu ir apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde vai kad šādiem darījumiem ir tikusi piemērota *ex ante* kontrole.
3. Dalībvalstis no 1. panta piemērošanas jomas var izslēgt darījumus, kas veikti pēc tam, kad parādnieks vairs nespēj paredzētajā termiņā atmaksāt savus parādus.
4. Šā panta 1. punktā minētie darījumi aptver vismaz:
- a) maksājumu, ar ko sedz maksas un izmaksas saistībā ar pārstrukturēšanas plāna apspriešanu, pieņemšanu vai apstiprināšanu;
 - b) maksājumu, ar ko sedz maksas un izmaksas saistībā ar profesionālām konsultācijām ciešā saistībā ar pārstrukturēšanu;
 - c) darba ņēmēju algu maksājumu par jau paveiktu darbu, neskarot citu aizsardzību, kas paredzēta Savienības vai valsts tiesību aktos;
 - d) jebkādu maksājumu un izmaksas parasti veiktās darījumdarbības ietvaros, kuri nav a) līdz c) apakšpunktā minētie.
5. Neskarot 17. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka jebkuras vēlākas parādnieka maksātnespējas gadījumā darījumi, kas ir pienācīgi un uzreiz nepieciešami pārstrukturēšanas plāna īstenošanai un kas ir veikti saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu, ko apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde, netiek atzīti par spēkā neesošiem, par tādiem, kas var tikt atzīti par spēkā neesošiem, vai par neizpildāmiem tā iemesla dēļ, ka šādi darījumi kaitē kreditoru kopumam, – izņemot, ja pastāv citi papildu iemesli, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.

5. NODAĻA

Pārvaldes institūciju amatpersonu pienākumi

19. pants

Pārvaldes institūciju amatpersonu pienākumi maksātnespējas iespējamības apstākļos

Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas iespējamības apstākļos pārvaldes institūciju amatpersonas pienācīgi ņem vērā vismaz šādus aspektus:

- a) kreditoru, kapitāla turētāju un citu ieinteresēto personu intereses;
- b) nepieciešamību veikt pasākumus, lai izvairītos no maksātnespējas; un
- c) nepieciešamību izvairīties no tišas vai rupji neuzmanīgas rīcības, kas apdraud uzņēmuma pastāvētspēju.

III SADAĻA

PARĀDSAISTĪBU DZĒŠANA UN DISKVALIFIKĀCIJA

20. pants

Saistību dzēšanas iespējas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējīgiem uzņēmējiem ir pieejama vismaz viena procedūra, kas var noslēgties ar pilnīgu parādsaistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai tiktu izbeigta tāda tirdzniecība, darījumdarbība, amatniecība vai profesija, ar kuru ir saistīti maksātnespējīga uzņēmēja parādi.

2. Dalībvalstis, kurās pilnīga parādsaistību dzēšana ir atkarīga no tā, vai uzņēmējs daļēji veic parādu atmaksu, nodrošina, lai saistītais atmaksas pienākums būtu balstīts uz uzņēmēja konkrēto stāvokli un, jo īpaši, lai tas būtu samērīgs ar uzņēmēja apķīlājamajiem vai rīcībā esošajiem ienākumiem un aktīviem saistību dzēšanas laikā, un lai tajā būtu ņemtas vērā kreditoru tainīgās intereses.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmēji, kuriem ir dzēstas parādsaistības, var izmantot spēkā esošos valsts regulējumus, kuros ir paredzēts darījumdarbības atbalsts uzņēmējiem, tostarp to, ka viņiem ir piekļuve attiecīgai un atjauninātai informācijai par šiem regulējumiem.

21. pants

Saistību dzēšanas laikposms

1. Dalībvalstis nodrošina, lai laikposms, pēc kura ir iespējams pilnīgi dzēst parādsaistības maksātnespējīgiem uzņēmējiem, nepārsniegtu trīs gadus, skaitot vēlākais no dienas, kad vai nu:

- a) tādas procedūras gadījumā, kurā ir ietverts atmaksas plāns, – ir pieņemts tiesu vai administratīvās iestādes lēmums apstiprināt plānu vai plāna īstenošanas sākšanu; vai arī
- b) jebkuras citas procedūras gadījumā, – ir pieņemts tiesu vai administratīvās iestādes lēmums uzsākt procedūru, vai ir noteikta maksātnespējīgā uzņēmēja manta.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka saistību dzēšanas laikposma beigās maksātnespējīgiem uzņēmējiem, kas ir izpildījuši savus pienākumus, ja šādi pienākumi pastāv saskaņā ar valsts tiesību aktiem, to parādsaistības tiek dzēstas bez nepieciešamības vērsties tiesu vai administratīvajā iestādē, lai uzsāktu kādu papildu procedūru, kas nav minēta 1. punktā.

Neskarot šā punkta pirmo daļu, dalībvalstis var paturēt spēkā vai ieviest normas, kas tiesu vai administratīvajai iestādei ļauj pārbaudīt, vai uzņēmēji ir izpildījuši pienākumus, lai varētu panākt parādsaistību dzēšanu.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka pilnīga parādsaistību dzēšana nekavē tādas maksātnespējas procedūras turpināšanu, kuras rezultātā tiek realizēti un sadalīti uzņēmēja aktīvi, kas bija daļa no minētā uzņēmēja mantas dienā, kad beidzas saistību dzēšanas laikposms.

22. pants

Diskvalifikācijas laikposms

1. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad maksātnespējīgs uzņēmējs panāk parādsaistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu, jebkāda diskvalifikācija, kas liedz uzsākt vai veikt tirdzniecību, darījumdarbību, amatniecību vai darboties profesijā tikai tāpēc, ka uzņēmējs ir maksātnespējīgs, zaudētu spēku vēlākais saistību dzēšanas laikposma beigās.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka, beidzoties saistību dzēšanas laikposmam, šā panta 1. punktā minētā diskvalifikācija pārstāj būt spēkā bez nepieciešamības vērsties tiesu vai administratīvajā iestādē, lai uzsāktu kādu papildu procedūru, kas nav minēta 21. panta 1. punktā.

23. pants

Atkāpes

1. Atkāpjoties no 20. līdz 22. pantam, dalībvalstis patur spēkā vai ievieš noteikumus, kas liedz vai ierobežo iespējas izmantot parādsaistību dzēšanu, atsauc priekšrocību dzēst šādas saistības vai paredz ilgākus laikposmus pilnīgas parādsaistību dzēšanas panākšanai vai ilgākus diskvalifikācijas laikposmus, ja maksātnespējīgais uzņēmējs parādsaistību uzņemšanās laikā, maksātnespējas procedūras laikā vai parāda maksājuma laikā attiecībā pret kreditoriem vai citām ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktiem rīkojās negodīgi vai negodprātīgi, – neskarot valsts noteikumus par pierādīšanas pienākumu.

2. Atkāpjoties no 20. līdz 22. pantam, dalībvalstis var paturēt spēkā vai ieviest normas, kas liedz vai ierobežo iespējas izmantot parādsaistību dzēšanu, atsauc priekšrocību dzēst šādas saistības vai paredz ilgākus laikposmus pilnīgas parādsaistību dzēšanas panākšanai vai ilgākus diskvalifikācijas laikposmus konkrētos, precīzi noteiktos apstākļos, ja šādas atkāpes ir pienācīgi pamatotas, piemēram, ja:

- a) maksātnespējīgais uzņēmējs ir būtiski nepildījis atmaksas plānā paredzētos pienākumus vai jebkādu citu juridisku pienākumu, kura mērķis ir kreditoru interešu aizsardzība, tostarp pienākumu maksimāli palielināt kreditoru ieņēmumus;
- b) maksātnespējīgais uzņēmējs nav pildījis informēšanas vai sadarbības pienākumus saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem;
- c) parādsaistību dzēšanas pieteikums ir iesniegts ļaunprātīgā nolūkā;
- d) pēc tam, kad maksātnespējīgajam uzņēmējam bija piešķirta pilnīga parādsaistību dzēšana vai kad nopietna informēšanas vai sadarbības pienākumu pārkāpuma dēļ viņam bija atteikta pilnīga parādsaistību dzēšana, ir iesniegts jauns pieteikums saistību dzēšanai konkrētā laikposmā;
- e) nav segtas izmaksas saistībā ar procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu; vai
- f) ir nepieciešama atkāpe, lai nodrošinātu līdzsvaru starp parādnieka tiesībām un viena vai vairāku kreditoru tiesībām.

3. Atkāpjoties no 21. panta, dalībvalstis var paredzēt ilgākus saistību dzēšanas laikposmus, ja:

- a) aizsardzības pasākumi ir apstiprināti vai tos ir uzdevusi tiesu vai administratīvā iestāde, lai aizsargātu maksātnespējīgā uzņēmēja pamatmājokli un attiecīgā gadījumā arī uzņēmēja ģimeni vai būtiskus aktīvus, kas ir vajadzīgi uzņēmēja tirdzniecības, darījumdarbības, amatniecības vai profesijas turpināšanai; vai
- b) maksātnespējīgā uzņēmēja un attiecīgā gadījumā arī uzņēmēja ģimenes pamatmājoklis nav realizēts.

4. Dalībvalstis var konkrētas parāda kategorijas izslēgt no parādsaistību dzēšanas vai ierobežot parādsaistību dzēšanas iespējas, vai noteikt ilgāku saistību dzēšanas laikposmu, ja šāda izslēgšana, ierobežošana vai ilgāki laikposmi ir pienācīgi pamatoti, piemēram, ja ir:

- a) nodrošināti parādi;
- b) parādi, kas izriet no kriminālsodiem vai ir ar tiem saistīti;
- c) parādi, kas izriet no atbildības par neatļautu darbību;
- d) parādi attiecībā uz uzturēšanas saistībām, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām;
- e) parādi, kas radušies pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums uzsākt procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, vai kad ir uzsākta šāda procedūra; un
- f) parādi, kas izriet no pienākuma segt izmaksas saistībā ar procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu.

5. Atkāpjoties no 22. panta, dalībvalstis var paredzēt ilgākus vai beztermiņa diskvalifikācijas laikposmus, ja maksātnespējīgais uzņēmējs darbojas profesijā:

- a) uz kuru attiecas īpaši ētikas noteikumi vai īpaši noteikumi par reputāciju vai speciālām zināšanām, un ja uzņēmējs ir minētos noteikumus pārkāpis; vai
- b) kas saistīta ar citu personu īpašuma pārvaldību.

Pirmo daļu piemēro arī ja maksātnespējīgs uzņēmējs lūdz piekļuvi profesijai, kā minēts tās a) vai b) apakšpunktā.

6. Šī direktīva neskar valstu tiesību aktus attiecībā uz diskvalifikāciju, ko uzdevusi tiesu vai administratīvā iestāde un kas nav 22. pantā minētā diskvalifikācija.

24. pants

Procedūru apvienošana attiecībā uz ar profesiju saistītiem parādiem, un personīgiem parādiem

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, ja maksātnespējīgiem uzņēmējiem ir ar profesiju saistīti parādi, kas ir radušies to tirdzniecības, darījumdarbības, amatniecības vai profesijas ietvaros, kā arī personīgi parādi, kas ir radušies ārpus minētās darbības un kurus nav iespējams racionāli nošķirt, tad šādi parādi, ja tie ir dzēšami, jāizskata vienā vienotā procedūrā, lai panāktu pilnīgu parādsaistību dzēšanu.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka tad, ja ar profesiju saistītos parādus un personīgos parādus var nošķirt, minētos parādus, lai panāktu pilnīgu parādsaistību dzēšanu, jāizskata vai nu atsevišķās, tomēr saskaņotās procedūrās, vai arī vienā un tai pašā procedūrā.

IV SADAĻA

AR PĀRSTRUKTURĒŠANU, MAKSĀTNESPĒJU UN PARĀDSAISTĪBU DZĒŠANU SAISTĪTO PROCEDŪRU EFEKTIVITĀTES PALIELINĀŠANAS PASĀKUMI

25. pants

Tiesu un administratīvās iestādes

Neskarot tiesu varas neatkarību un jebkādas Savienībā pastāvošās atšķirības tiesu iestāžu organizācijā, dalībvalstis nodrošina, lai:

- a) tiesu un administratīvo iestāžu darba ņēmēji, kuri izskata ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītās procedūras, saņemtu atbilstošu apmācību un lai viņiem būtu savu pienākumu izpildei nepieciešamās speciālās zināšanas; un
- b) ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītās procedūras tiktu izskatītas efektīvi nolūkā panākt procedūru ātru norisi.

26. pants

Ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistītajās procedūrās praktizējošie speciālisti

1. Dalībvalstis nodrošina, lai:
 - a) praktizējošie speciālisti, kurus tiesu vai administratīvā iestāde iecēlusi saistībā ar pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas saistītajām procedūrām ("speciālisti"), saņemtu atbilstošu apmācību un lai tiem būtu savu pienākumu izpildei nepieciešamās speciālās zināšanas;
 - b) atbilstības nosacījumi, kā arī praktizējošo speciālistu iecelšanas, atcelšanas un atkāpšanās process būtu skaidrs, pārredzams un taisnīgs;
 - c) ieceļot praktizējošu speciālistu konkrētā gadījumā, tostarp gadījumos ar pārrobežu elementiem, pienācīgi tiktu ņemta vērā praktizējošā speciālista pieredze un speciālās zināšanas un šā gadījuma īpašās iezīmes; un
 - d) jebkāda interešu konflikta novēršanas labad parādniekiem un kreditoriem būtu iespēja vai nu iebilst pret praktizējošā speciālista izraudzīšanu vai iecelšanu vai pieprasīt praktizējošā speciālista aizstāšanu.
2. Komisija sekmē paraugprakses apmaiņu dalībvalstu starpā, lai uzlabotu apmācības kvalitāti visā Savienībā, tostarp izmantojot pieredzes apmaiņu un spēju veidošanas rīkus.

27. pants

Praktizējošo speciālistu uzraudzība un atalgojums

1. Dalībvalstis ievieš atbilstošus pārraudzības un regulatīvus mehānismus, lai nodrošinātu efektīvu praktizējošo speciālistu darba uzraudzību ar mērķi nodrošināt, lai to pakalpojumi tiktu sniegti efektīvi un kompetenti un – attiecībā uz iesaistītajām personām – objektīvi un neatkarīgi. Minētajos mehānismos ir ietverti arī pārskatatbildības pasākumi praktizējošiem speciālistiem, kuri nav izpildījuši savus pienākumus.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai informācija par iestādēm vai struktūrām, kuras īsteno praktizējošo speciālistu pārraudzību, būtu publiski pieejama.
3. Dalībvalstis var mudināt praktizējošos speciālistus izstrādāt un ievērot rīcības kodeksus.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka praktizējošo speciālistu atalgojumu reglamentē noteikumi, kas atbilst mērķim efektīvi pabeigt procedūras.

Dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviestas atbilstošas procedūras, lai izšķirtu strīdus par atalgojumu.

28. pants

Elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana

Dalībvalstis nodrošina, ka ar pārstrukturēšanu, maksātspēju un parādsaistību dzēšanu saistītajās procedūrās procedūras dalībnieki, praktizējošais speciālists un tiesu vai administratīvā iestāde var, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus, tostarp pārrobežu situācijās, veikt vismaz šādas darbības:

- a) iesniegt prasījumus;
- b) iesniegt pārstrukturēšanas vai atmaksas plānus;
- c) paziņot informāciju kreditoriem;
- d) iesniegt apstrīdējumus un pārsūdzības.

V SADAĻA

AR PĀRSTRUKTURĒŠANU, MAKSĀTNEPĒJU UN PARĀDSAISTĪBU DZĒŠANAUSAISTĪTO PROCEDŪRU UZRAUDZĪBA

29. pants

Datu vākšana

1. Dalībvalstis katru gadu valsts līmenī vāc un apkopo datus par ar pārstrukturēšanu, maksātspēju un parādsaistību dzēšanu saistītajām procedūrām sadalījumā pa procedūru veidiem, kas aptver vismaz šādus elementus:
 - a) to procedūru skaits, kuras tika pieprasītas vai uzsāktas, ja šāda uzsākšana ir paredzēta valsts tiesību aktos, un to procedūru skaits, kas vēl notiek vai ir izbeigtas;
 - b) procedūru vidējais ilgums no pieteikuma iesniegšanas vai procedūru uzsākšanas dienas līdz to izbeigšanai;
 - c) to procedūru skaits, kuras nav d) apakšpunktā paredzētās, sadalījumā pa rezultātu veidiem;
 - d) pieteikumu skaits attiecībā uz pārstrukturēšanas procedūrām, kuras tika atzītas par nepieņemamām, tika noraidītas vai atsauktas pirms to uzsākšanas.
2. Dalībvalstis katru gadu valsts līmenī vāc un apkopo datus par to parādnieku skaitu, uz kuriem attiecās pārstrukturēšanas procedūras vai maksātspējas procedūras un kuriem trīs gadus pirms pieteikuma iesniegšanas vai šādu procedūru uzsākšanas, ja šāda uzsākšana ir paredzēta valsts tiesību aktos, bija saskaņā ar iepriekšējo pārstrukturēšanas procedūru, ar ko īsteno II sadaļu, apstiprināts pārstrukturēšanas plāns.

3. Dalībvalstis katru gadu valsts līmenī var vākt un apkopot datus par:
 - a) katra veida procedūras vidējām izmaksām;
 - b) vidējām atgūšanas likmēm nodrošinātiem un nenodrošinātiem kreditoriem un, attiecīgos gadījumos, arī cita veida kreditoriem atsevišķi;
 - c) to uzņēmēju skaitu, kuri pēc 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētās procedūras pabeigšanas sāk jaunu darījumdarbību;
 - d) to darbvietu skaitu, kas zaudētas saistībā ar pārstrukturēšanas un maksātnespējas procedūrām.
4. Dalībvalstis 1. punkta a)–c) apakšpunktā minētos datus un attiecīgā gadījumā, ja ir pieejami, 3. punktā minētos datus sniedz šādā sadalījumā:
 - a) to parādnieku lielums, kuri nav fiziskas personas;
 - b) vai parādnieki, uz kuriem attiecas ar pārstrukturēšanu vai maksātnespēju saistītās procedūras, ir fiziskas vai juridiskas personas; un
 - c) vai procedūras, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, attiecas tikai uz uzņēmējiem vai arī uz visām fiziskām personām.
5. Dalībvalstis var vākt un apkopot 1. līdz 4. punktā minētos datus, izmantojot paraugu atlases metodi, kas nodrošina, lai paraugi būtu reprezentatīvi lieluma un daudzveidības ziņā.
6. Dalībvalstis vāc un apkopo datus, kas minēti 1., 2. un 4. punktā un attiecīgā gadījumā arī 3. punktā, par visu attiecīgo kalendāro gadu, kas beidzas 31. decembrī, sākot ar pirmo pilno kalendāro gadu pēc 7. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas dienas. Ik gadu līdz 31. decembrim pēc gada, uz kuru attiecas savāktie dati, tos dara zināmus Komisijai, izmantojot standarta datu sniegšanas veidlapu.
7. Komisija šā panta 6. punktā minēto datu sniegšanas veidlapu nosaka ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
8. Komisija savā tīmekļa vietnē – pieejamā un ērti lietojamā veidā – publicē datus, kuri sniegti saskaņā ar 6. punktu.

30. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

VI SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

31. pants

Saistība ar citiem tiesību aktiem un starptautiskiem instrumentiem

1. Neatkarīgi no šīs direktīvas piemēro šādus aktus:
 - a) Direktīva 98/26/EK;
 - b) Direktīva 2002/47/EK; un
 - c) Regula (ES) Nr. 648/2012.

2. Šī direktīva neskar naudas līdzekļu nodrošinājuma prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/2366 ⁽²⁴⁾ un prasības elektroniskās naudas iestādēm, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/110/EK ⁽²⁵⁾.

3. Šī direktīva neskar Konvencijas par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās Protokola par jautājumiem, kas attiecas uz gaisa kuģu iekārtām, kuri parakstīti 2001. gada 16. novembrī Keiptaunā, piemērošanu, kuru puses šīs direktīvas pieņemšanas laikā ir dažas dalībvalstis.

32. pants

Direktīvas (ES) 2017/1132 grozījums

Direktīvas (ES) 2017/1132 84. pantam pievieno šādu punktu:

“4. Dalībvalstis atkāpjas no 58. panta 1. punkta, 68., 72., 73. un 74. panta, 79. panta 1. punkta b) apakšpunkta, 80. panta 1. punkta un 81. panta prasībām, ciktāl un cik ilgi šādas atkāpes ir nepieciešamas, lai izveidotu preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, kas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1023 (*).”

Pirmā daļa neskar principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret akcionāriem (dalībniekiem).

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1023 (2019. gada 20. jūnijs) par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju, un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem, un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātnespēju) (OV L 172, 26.6.2019., 18. lpp.).”

33. pants

Pārskatīšanas klauzula

Vēlākais līdz 2026. gada 17. jūlijam un pēc tam vismaz reizi piecos gados Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs direktīvas piemērošanu un šīs direktīvas ietekmi, tostarp par kategoriju izveides un balsošanas noteikumu piemērošanu attiecībā uz neaizsargātiem kreditoriem, piemēram, darba ņēmējiem. Pamatojoties uz minēto novērtējumu, Komisija vajadzības gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu, kurā tā apsver iespēju veikt papildu pasākumus pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas konsolidēšanai un saskaņošanai.

34. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2021. gada 17. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, izņemot normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta a), b) un c) punkta prasības, un ko pieņem un publicē līdz 2024. gada 17. jūlijam, un normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta d) punkta prasības, un ko pieņem un publicē līdz 2026. gada 17. jūlijam. Tās tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Tās piemēro normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, no 2021. gada 17. jūlija, izņemot normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta a), b) un c) punkta prasības, un ko piemēro no 2024. gada 17. jūlija, un normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta d) punkta prasības, un ko piemēro no 2026. gada 17. jūlija.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.).

2. Atkāpjoties no 1. punkta, dalībvalstis, kuras sastopas ar īpašām grūtībām šīs direktīvas īstenošanā, var izmantot pagarinājumu, kas nepārsniedz vienu gadu pēc 1. punktā paredzētā īstenošanas laikposma. Dalībvalstis līdz 2021. gada 17. janvārim paziņo Komisijai par nepieciešamību izmantot šo iespēju pagarināt īstenošanas laikposmu.
3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

35. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

36. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2019. gada 20. jūnijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
G. CIAMBA